ZIL

G. D. OBICSKIN

I. V. SZTÁLIN MŰVEINEK TIZENKETTEDIK KÖTETE

SZIKRA

BUDAPEST 1950

Az orosz eredeti címe:

О ДВЕНАДЦАТОМ ТОМЕ СОЧИНЕНИЙ И. В. СТАЛИНА

Moszkva 1950

Fordította: NYIRŐ JÓZSEF

Felelős kiadó a Szikra Könyvkiadó vezérigazgatója

Sztálin Művei minden egyes kötetének megjelenése nagy esemény Pártunk, a szovjet nép és az egész nemzetközi kommunista mozgalom eszmei életében. A sztálini munkák minden egyes kötete óriási elméleti kincseket tartalmaz és felbecsülhetetlen értékekkel gazdagítja a marxista-leninista elmélet kincsestárát.

Sztálin Műveinek eddig már tizenkét kötete jelent meg. Az eddig megjelent kötetekben közölt művek elméleti síkon összefoglalják, általánosítják azt az óriási tapasztalatot, amelyet pártunk a proletár forradalom győzelméért, a szocializmus felépítéséért folytatott harcban szerzett, továbbfejlesztik a marxizmus-leninizmus tanítását, újabb, magasabb fokra emelik azt. A Kommunista Párt és a szovjet nép nagy vezére és tanítója zseniális műveinek tanulmányozása segít a szovjet embereknek a társadalmi fejlödés törvényeinek, a szocialista forradalom, a kommunista épités törvényeinek elsajátításában, lelkesíti őket a harcra a kommunizmus diadaláért.

Sztálin elvtárs munkáinak tanulmányozása rendkívül fontos a kommunista és munkáspártok, a

béke, a demokrácia és a szocializmus harcosai számára. Sztálin elvtárs müveiből erőt merítenek, választ találnak bennük a kommunizmusért folytatott mai harc legégetőbb kérdéseire. A Bolsevik Párt és a szovjet nép harcának a sztálini müvekben általánosított tapasztalatából megtanulják, hogyan harcoljanak az imperialista reakció erői és a háborús gyujtogatók, az imperializmus szolgái, a dolgozók érdekeinek aljas árulói, a jobboldali szociáldemokraták ellen, megtanulják, hogyan vonják magukkal a dolgozó tömegeket Lenin és Sztálin útján.

Sztálin elvtárs Müveinek tizenkettedik kötete azokat a müveket tartalmazza, amelyeket Sztálin elvtárs 1929 áprilisától 1930 júniusáig írt.

Ez nagy történelmi eseményekben gazdag időszak volt. A Bolsevik Párt megindította a szocializmus általános támadását az egész fronton, mozgósította a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot az egész népgazdaságnak a szocializmus alapján való újjáalakításáért folyó harcra, az első ötéves terv teljesítésére. A Párt ebben az időben hajtotta végre az egyik legdöntőbb fordulatot politikájában — a kulákság korlátozásának és kiszorításának politikájáról a kulákság mint osztály felszámolásának politikájára való áttérést a teljes kollektivizálás alapján. Ekkor oldotta meg a Párt a hatalom kivívása után a proletárforradalom legnehezebb történelmi feladatát, amely abban állott, hogy az egyéni kisparaszti gazdaságokat át kellett állítani a kolhozépítés, a szocializmus útjára.

A tizenkettedik kötetben megjelent müvek világosan tükrözik a Bolsevik Pártnak — a szovjet ál-

lam legfőbb vezető és irányító erejének — sokoldalú tevékenységét, a párt lankadatlan gondoskodását szocialista hazánk erősítéséről és gazdagításáról, a dolgozók anyagi jólétének és kulturális színvonalának emeléséről, tükrözik azt a kíméletlen harcot, amelyet a Bolsevik Párt a nép ellenségei ellen folytatott, tükrözik a Bolsevik Párt engesztelhetetlenségét a lenini vonaltól való minden elhajlással szemben.

Ezek a művek éles világításban mutatják meg a Bolsevik Párt bölcs bel- és külpolitikáját, megmutatják, hogy ezt a politikát, amelyet az egész nép mint saját politikáját fogadott el és támogatott, milyen következetesen valósították meg, hogy ez a politika mint vált azzá az anyagi erővé, amely a dolgozók érdekeinek megfelelően megváltoztatja az ország gazdasági életét és osztályszerkezetét.

Sztálin elvtárs rendkívül mélyrehatóan tárta fel a Párt vezetésével indított és végrehajtott bolsevik támadás lényegét.

A tizenkettedik kötetben foglalt művek feldolgozzák a marxista-leninista elmélet fontosnál fontosabb kérdéseit, megmutatják ennek az elméletnek legyőzhetetlen erejét, bebizonyítják, hogy ennek az elméletnek milyen óriási jelentősége van a Párt gyakorlati tevékenysége, a szocialista építés szempontjából. Sztálin elvtárs szemléltetően megmutatta, hogy a marxista-leninista elmélet „a gyakorlat embereinek tájékozódó erőt, világos távlatot ad, biztonságot a munkában, hitet ügyünk győzelmében"*.

* *Sztálin* Művei. 12. köt. Szikra 1950. 154. old. A továbbiakban az oldalszámot zárójelben a szövegben közöljük.

Miközben a Szovjetunió felfelé haladt a szocializmus útján és már a szocializmus időszakába lépett, a tőkés országok súlyos gazdasági válsággal küzdöttek. Ez a válság a kapitalizmus általános válsága alapján tört ki, mely az imperializmus valamennyi ellentmondását fokozta és kiélezte. A tizenkettedik kötetben olvasható művek szemléltetően mutatják a tőkés rendszer rothadtságát, mélyrehatóan elemzik a gazdasági válságot és a kapitalizmus általános válságát, a kapitalizmus megoldhatatlan és egyre élesedő ellentmondásait, bebizonyítják, hogy a kapitalizmus általános válságának elkerülhetetlenül tovább kell mélyülnie, feltárják a szovjet gazdasági rendszer nagy előnyeit a tőkés gazdasági rendszerrel szemben és meghatározzák a szocializmus további építésének feladatait országunkban.

A történelem egész későbbi menete igazolta azt a sztálini előrelátást, hogy az imperializmus elkerülhetetlenül tovább fog gyengülni, a szovjet rendszer pedig állandóan erősödni és növekedni fog. A Szovjetunió azóta eltelt húsz év alatt dicsőséges utat tett meg, szakadatlanul erősödött és fejlődött. A kapitalista rendszer ellenben ez alatt az idő alatt még jobban gyengült, még ingadozóbb lett, a kapitalizmus általános válsága még jobban kiéleződött és kimélyült, a tőkés világ újabb gazdasági válságba süpped.

A tizenkettedik kötetben vannak Sztálin elvtársnak olyan kiemelkedő munkái is, mint a „Jobboldali elhajlás a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjában" — a SzK(b)P Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának 1929 áprilisi plé-

numán mondott beszéd, amely itt jelenik meg először teljesen; „A nagy fordulat éve"; „A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez" — beszéd a marxista agrárszakemberek konferenciáján 1929 decemberében; „A kulákság mint osztály felszámolására irányuló politika kérdéséhez"; „Akiknek a siker fejükbe szállt" és a „Válasz a kolhozparaszt elvtársaknak" c. cikkek, valamint „A Központi Bizottság politikai beszámolója a SzK(b)P XVI. kongresszusának" (1930 június) és egyebek.

Ebben a kötetben jelennek meg első ízben Sztálin elvtárs Feliksz Konhoz, A. M. Gorkijhoz, Bezimenszkij elvtárshoz és M. Rafailhez intézett levelei.

* * *

Sztálin elvtárs 1929-et a szocialista építés valamennyi frontján végrehajtott nagy fordulat évének nevezte. Ennek a fordulatnak az volt a jellegzetessége, hogy a szocializmus döntő támadást indított a város és a falu tőkés elemei ellen. Ekkorra már döntő sikereket értünk el a szocialista iparosítás lenini-sztálini politikájának megvalósításában.

A Párt alapjában megoldotta az iparosítás egyik legnehezebb feladatát: felhalmozta a nehézipar építéséhez szükséges anyagi eszközöket. A XVI. pártkonferencia, Sztálin elvtársnak abból az útmutatásából kiindulva, hogy az ország fejlődésének külső és belső feltételeivel kapcsolatban gyorsítani kell az iparosítás ütemét, elfogadta az első ötéves tervet, amely az iparosítás jelentősen gyorsított ütemét írta elő. Nagyszabású terv volt ez, amely arra irányult, hogy korszerű technikával szerelje fel a Szovjetunió

iparát és mezőgazdaságát, hogy olyan nagyipart teremtsen országunkban, amely a szocializmus alapján képes nemcsak az egész ipart, hanem a közlekedést és a mezőgazdaságot is újjáalakítani és újjászervezni.

Ezt a nagyszabású tervet előkészítette az ország iparosításának és a mezőgazdaság kollektivizálásának egész menete. És előkészítette az a hatalmas munkalendület, amely kiterjedt a széles néptömegekre és a szocialista verseny kibontakozásában nyilvánult meg.

Az országban óriási arányú ipari építkezés folyt. Gyáróriásokat, hatalmas kombinátokat építtettek, amelyek a szocialista ipar büszkeségei lettek — a Dnyeperi villamos vízierőművet (Dnyeprogesz), a kramatorszki és gorlovi gyárat, az Uráli gépgyárat, a bereznyikii és szolikamszki vegyészeti kombinátokat, a magnyitogorszki kohászati üzemet, a moszkvai és gorkiji gépkocsigyárakat. Bővült a Szovjetunió második szénmedencéje — a Kuznyeck-medence (Kuzbassz).

„A történelemben még nem volt példa ilyen gigászi lendületre egy új ipar építésénél, a történelemben példátlan az új építésnek ez a pátosza, a munkások millióinak ez a hősiessége a munka frontján.

Ez a munkásosztálynak a szocialista verseny alapján kibontakozó igazi munkalendülete volt.“*

* A SzK(b)P története. Rövid tanfolyam. Szikra 1950. 358. old.

Az iparosítás kibontakozása arra vezetett, hogy országunk agrárországból ipari országgá való átalakulásának küszöbére ért. Sztálin elvtárs „A nagy fordulat éve" c. híres cikkében azt írta:

„Teljes gőzzel haladunk az iparosítás útján — a szocializmus felé, lerázva magunkról évszázados «ős-orosz» elmaradottságunkat.

A vas és fém országává, az automobilosítás országává, a traktorosítás országává válunk.

S amikor majd a Szovjetuniót automobilra, a muzsikot pedig traktorra ültetjük — akkor próbáljanak majd utólérni bennünket a «civilizációjukkal» kérkedő tisztelt tökések. Akkor majd meglátjuk, hogy mely országokat lehet elmaradottaknak és melyeket előrehaladottaknak «minősíteni»" (146—147. old.).

A Párt által vezetett iparosítás jellemző vonása az volt, hogy az szocialista iparosítás volt, amely biztosította a szocialista szektor győzelmét a kapitalista szektor felett.

Különösen gyors ütemben fejlődött a nehézipar. A Párt elérte azt, hogy a nagyiparban a tőkés elemek már 1929—1930-ban elenyészőben voltak. 1929—1930-ban a szocialista szektor adta a nagyipari termelés 99,3 százalékát, a magángazdasági szektor pedig csak 0,7 százalékát.

A Párt vezére, Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson, a Központi Bizottság politikai beszámolójában már elmondhatta:

„Világos, hogy az a kérdés: «ki kit», az a kérdés, hogy a szocializmus győzi-e le a tőkés

elemeket az iparban, vagy ők győzik le a szocializmust — már eldőlt az ipar szocialista formái javára. Eldőlt — véglegesen és visszavonhatatlanul" (289—290. old.).

1930-ban, a XVI. pártkongresszus idején, országunk már belépett a szocializmus időszakába.

A szocializmus útján való előrehaladás osztályeltolódásokra, az országon belül folyó osztályharc kiéleződésére vezetett. A Párt ezekkel az osztályeltolódásokkal kapcsolatban több jelszót adott ki: az önbírálat jelszavát, a bürokratizmus elleni harc fokozásának, az új szovjet gazdasági káderek, a vörös szakember-káderek megteremtésének jelszavát, a kolhoz- és szovhozmozgalom fokozásának, a kulákság elleni támadásnak, az önköltség csökkentésének, a szakszervezeti munka lényeges megjavításának, a Párt megtisztításának jelszavát stb. A Párt e jelszavait azok az új feladatok tették szükségessé, amelyek a szocializmusnak az egész fronton indított, általános támadásával voltak kapcsolatban.

„Nélkülözhetetlen láncszemei ezek egy elszakíthatatlan láncnak — mondotta Sztálin elvtárs a „Jobboldali elhajlás a SzK(b)P-ban" c. beszédében — *amelynek neve: a szocializmus támadása a kapitalizmus elemei ellen"* (15. old.).

Mialatt a munkásosztály és a dolgozó parasztság a Párt vezetésével megvalósította ezeket a jelszavakat, a jobboldali kapitulánsok — a buharinrikovi csoport, amely blokkra lépett az ellenforra-

dalmi, szovjetellenes szervezetté vált trockistákkal — áruló aknamunkába kezdtek a Párt, a Párt politikája és vezérvonala ellen. Amikor a Párt támadásba ment át a kulákság ellen, a jobboldaliak levetették az álarcot és nyiltan felléptek a Párt ellen. Ezek az árulók és kapitulánsok fékezni akarták az ország iparosításának gyors ütemét, azt követelték, hogy hagyják abba a szovhoz- és kolhozépítést, síkra szálltak azért, hogy adjunk teljes szabadságot a magánkereskedelemnek és mondjunk le az állam szabályozó szerepéről a kereskedelem terén. A jobboldaliak védelmükbe vették a kulákságot, teli torokból magasztalták a kulákgazdaságokat.

Fel kellett számolni a trockizmus maradványait és egyidejüleg szét kellett zúzni a jobboldali opportunistákat, akik akkor a legveszedelmesebbek voltak a Párt szempontjából. A jobboldaliak szétzúzása nélkül lehetetlen volt tovább haladni a szocialista építés útján, lehetetlen volt kivívni a szocializmus győzelmét. Ezt a feladatot a Párt nagy vezére, Sztálin elvtárs hajtotta végre.

A buharini-rikovi ellenséges csoport legyőzésében különösen fontos szerepük volt Sztálin elvtárs beszédeinek: „A jobboldali veszélyről a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjában" (beszéd a SzK(b)P Moszkvai Bizottságának és Moszkvai Ellenőrző Bizottságának plénumán), amely a tizenegyedik kötetbe került bele és a „Jobboldali elhajlás a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjában" (a SzK(b)P Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának plénumán 1929 áp-

rilisában mondott beszéd), amely a tizenkettedik kötetben jelent meg.

Sztálin elvtárs a „Jobboldali elhajlás a SzK(b)P-ban" c. beszédében meghatározta a Párt feladatait az új helyzetben, sokoldalú, megsemmisítő bírálatnak vetette alá a buharini ellenzék burzsoá kapituláns és kártevő nézeteit, teljesen leleplezte a jobboldaliakat mint a leninizmus ellenségeit, felhívta a Pártot e kulák ügynökség szétzúzására.

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a jobboldaliaknak külön, áruló, kapituláns vonaluk van, amely a kapitalizmus visszaállítására irányul és ellenséges a Párt forradalmi vonalával szemben. A jobboldaliak ellenben szélhámosok módjára azt hangoztatták, hogy a Pártban csak egy vonal van, hogy nekik nincs külön vonaluk. Ilymódon próbálták leplezni ellenséges álláspontjukat, hogy suttyomban végezhessék a Párt ellen irányuló aknamunkájukat.

Sztálin elvtárs szétzúzta ezeket az ellenséges mesterkedéseket és kimutatta, hogy a jobboldaliak mind a nemzetközi kommunista mozgalom kérdéseiben, mind a belpolitika kérdéseiben aknamunkát folytattak és folytatnak a Párt vonala ellen. A jobboldaliak kísérleteket tettek, hogy a Kommunista Internacionále szekcióiban megdöntsék a forradalmi pártvezetőségeket és helyükbe saját embereiket — a szociáldemokratizmus ügynökségét, a pártfegyelem megszegőit akarták becsempészni. A belpolitikában az ország szocialista iparosítása, a szovhoz- és kolhozépítés ellen léptek fel. A jobboldaliak abban az igyekezetükben, hogy diszkreditálják a népgazdaság

fejlesztésének ötéves tervét, szembeállítottak vele egy kétéves tervet. A kulákság és a nepmanok, spekulánsok elönyére a gabona begyüjtési árának emelését követelték. A jobboldaliak durván megszegték a pártfegyelmet. Az áruló Buharin, a jobboldaliak fökolomposa, a kulisszák mögött tárgyalásokat folytatott a másik árulóval, Kamenyevvel arról, hogy egyesüljenek a trockista banditákkal a Párt elleni harc érdekében. A jobboldaliak a katedra-szocializmus szellemében durván meghamisították a marxista-leninista elméletet.

Sztálin elvtárs vezetésével a Párt leleplezte és szétzúzta a pártellenes buharini-rikovi csoportot. Sztálin elvtárs beszédeinek és cikkeinek óriási szerepük volt a Pártnak a lenini-sztálini Központi Bizottság körül való tömörítésében, a jobboldali árulók leleplezésében és szétzúzásában, az eröknek a szocializmus egész fronton végrehajtott támadására való mozgósításában.

„Mintahogy 1917 októberében a Nagy Szocialista Forradalom győzelme nem lett volna lehetséges a kapitulánsok és sztrájktörök, a mensevikek és eszerek szétverése nélkül, éppen úgy a szocializmus győzelme a falun szintén lehetetlen lett volna a jobboldali kapitulánsok szétverése nélkül 1928—1929-ben...

A jobboldaliak elleni harcokban Sztálin felzárkóztatta az egész pártot és rohamra vezette a kapitalista kizsákmányolásnak országunkban megmaradt utolsó védbástyája ellen.

Sztálin lángesze, tántoríthatatlan akarata és bölcs éleslátása biztosította a forradalomnak új, magasabb színvonalra emelését.“*

* * *

A tizenkettedik kötet tartalmazza Sztálin elvtársnak a mezőgazdaság szocialista átalakításának, ez átalakítás útjainak kérdésével foglalkozó legfőbb műveit. Ezek: a „Jobboldali elhajlás a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjában“, „A nagy fordulat éve“, „A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez“, „A kulákság mint osztály felszámolására irányuló politika kérdéséhez“, „Akiknek a siker fejükbe szállt“, „Válasz a kolhozparaszt elvtársaknak“, „A Központi Bizottság politikai beszámolója a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja XVI. kongresszusának“.

Sztálin elvtárs ezekben a műveiben a lenini szövetkezeti tervre támaszkodva kidolgozta a mezőgazdaság kollektivizálásának elméletét, megindokolta, hogy miért és mikor kell a kulákság korlátozásának és kiszorításának politikájáról áttérni a kulákságnak mint osztálynak a teljes kollektivizálás alapján való felszámolása politikájára. Sztálin elvtárs e művekben kimutatta, hogy a kolhoz a gazdaság szocialista formája a falun, kimutatta, hogy a mezőgazdasági artel a kolhozmozgalom alapvető láncszeme; feltárta a gép- és traktorállomásoknak mint a mezőgazdaság szocialista átalakítása támaszpontjai-

* Ioszif Visszarionovics Sztálin. Rövid életrajz. Szikra 1949. 109—110. old.

nak szerepét és jelentőségét, meghatározta a kollektivizálás fő feladatait és ütemét; az agrárkérdés terén szétzúzta a burzsoá, ellenforradalmi elméleteket, amelyeket a nép ellenségei a kolhozmozgalom meghiúsítása céljából terjesztettek.

Sztálin elvtársnak azok a munkái, amelyek a mezőgazdaság fejlődésének szocialista útjáról szólnak, ragyogó példái annak, hogyan kell alkotó módon alkalmazni és az új tapasztalatok, a szocialista építés új gyakorlata alapján továbbfejleszteni a leninizmust. E problémák sztálini kidolgozásának az adott óriási jelentőséget, hogy a proletariátus szövetségeséről — a dolgozó parasztság sokmilliós tömegeiről, országunk jövőjéről, a szocializmus sorsáról volt szó. Lehetetlen lett volna felépíteni a szocialista társadalmat és elrekeszteni a kapitalizmus visszaállításának forrásait az országon belül, ha nem állítottuk volna át a kisparaszti gazdaságokat a társadalmasított, nagyüzemi, szocialista gazdaság vágányaira, ha nem számoltuk volna fel az utolsó, legnépesebb kizsákmányoló osztályt — a kuláksá-got.

Sztálin elvtársnak a falu szocialista átalakításával foglalkozó munkái világtörténelmi jelentőséggel bírnak és kiváló helyet foglalnak el a Sztálin elvtárs által megteremtett új tudományban — a szocializmus politikai gazdaságtanában. Ezeknek a munkáknak óriási jelentőségük van a népi demokratikus országok szempontjából, amelyekben a parasztság egy része már kezd áttérni a mezőgazdaság kollektív, szocialista formáira.

Sztálin elvtárs már 1927-ben, amikor a XV.

pártkongresszuson elemezte azt a kedvezőtlen helyzetet, amelyben akkor a mezőgazdaság volt, megindokolta, hogy a kivezető út nem lehet más, mint a szétszórt, egyéni parasztgazdaságok egyesülése nagyüzemű gazdaságokban, a föld közös megmüvelése alapján, a föld kollektív megmunkálására való áttérés új, fejlettebb technika alapján. A XV. pártkongresszus határozatot hozott arról, hogy minden módon fokozni kell a mezőgazdaság kollektivizálását. Körvonalazta a kolhoz- és szovhozhálózat kibővítésének és megerősítésének tervét, pontos útmutatásokat adott a mezőgazdaság kollektivizálásáért folytatott harc módjait illetőleg. A kongresszus ugyanakkor utasítást adott a kulákság ellen indított támadás továbbfejlesztésére és számos olyan új rendszabály foganatosítására, amelyek korlátozzák a falusi kapitalizmus fejlődését és a paraszti gazdaságot a szocializmus irányában vezetik.

A parasztság zömének a kolhozok felé való fordulása nem egyszerre következett be, ezt a fordulatot fokozatosan, lassan készítette elő az a számos rendszabály, amelyet a Párt, a Párt Központi Bizottsága Sztálin elvtárs közvetlen vezetésével hajtott végre. Sztálin elvtárs ezt mondotta erről a fordulatról:

„Ezt a fordulatot fejlődésünk egész menete, iparunk fejlődésének menete és elsősorban a mezőgazdasági gépeket és traktorokat gyártó ipar fejlődése készítette elő. Előkészítette a kulákság ellen folytatott erélyes harc politikája és gabonabegyüjtésünk menete abban az új for-

mában, amelyet 1928-ban és 1929-ben vezettünk be, amikor a kulákgazdaságot a szegény- és középparaszti tömegek ellenőrzése alá helyeztük. Elökészítette a mezögazdasági szövetkezet fejlödése, mely az egyénileg gazdálkodó parasztot hozzászoktatta az ügyek kollektív intézéséhez. Elökészítette a kolhozok hálózata, mely a parasztnak módot adott arra, hogy ellenörizze a kollektív gazdasági formák fölényét az egyéni gazdasággal szemben. Végül, elökészítette az egész Szovjetunió területén szétszórt és új technikával felszerelt szovhozok hálózata, amely a parasztnak módot adott arra, hogy meggyözödjön az új technika erejéről és elönyeiről" (302. old.).

A Párt Központi Bizottsága, miközben a parasztságot a mezögazdaság fejlesztésének szocialista útjára való áttérés felé irányította, számos olyan intézkedést tett, amelyek nélkül lehetetlen lett volna a kollektivizálás sikeres végrehajtása. Ezek az intézkedések a szovhozok szervezésével és finanszírozásával, a traktor- és mezögazdasági gépgyártás szervezésével, valamint a gép- és traktorállomások, traktorosztagok stb. útján történö gépellátás megszervezésével voltak összefüggésben.

Csak a Bolsevik Párt, csak a szovjet hatalom tudott ilyen óriási, tartós és sokoldalú segítséget nyujtani a parasztoknak. Sztálin elvtárs azt írta:

„Az emberiség történetében elöször jelent meg a világon olyan hatalom, a Szovjethatalom, mely a gyakorlatban bebizonyította, hogy

kész és képes rendszeres és tartós *termelési* segítséget nyujtani a parasztság dolgozó tömegeinek" (139. old.).

A Párt politikáját ragyogó győzelem koronázta. 1929 második felében gyökeres fordulat állt be a kolhozmozgalomban. Kezdődött a kolhozok viharos fejlődésének szakasza.

Sztálin elvtárs azt írta „A nagy fordulat éve" c. híres cikkében:

„A mostani kolhozmozgalomban új és döntő az, hogy a parasztok nem egyes csoportokban lépnek be a kolhozba, mint azelőtt, hanem egész falvak, járások, körzetek, sőt egész kerületek parasztsága lép be egyszerre.

És mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a *középparaszt elindult a kolhozba.* Ez az alapja annak a mezőgazdaság fejlődésében bekövetkezett gyökeres fordulatnak, amely a Szovjethatalom legfontosabb vívmánya az elmúlt évben" (143. old.).

A tömeges kolhozmozgalom a lenini-sztálini párt politikájának nagy diadala volt, amely ismét igazolta ennek a parasztság zöme által támogatott politikának helyességét és erejét.

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy ezzel végleg megdőlt a kulákság ügynökségének — a jobboldali kapitulánsoknak és a kapitalizmus visszaállítóinak — „érvelése", hogy a parasztság nem fog bemenni a kolhozokba; megkapták a méltó választ a trockisták is, akik abban az ellenforradalmi hitben ringat-

ták magukat, hogy a munkásosztály nem tudja magával vonni a parasztság zömét. Szertefoszlottak a világ kapitalistáinak reményei is, amelyeket ahhoz fűztek, hogy a Szovjetunióban visszaállítják a kapitalizmust.

Amikor a kolhozmozgalom a parasztság milliós tömegeinek mozgalmává vált, amely mint egy hatalmas, félelmetesen növekvő lavina söpörte el útjából a kulákság ellenállását, Sztálin elvtárs kifejtette, hogy a kulákság korlátozásának és kiszorításának politikájáról át kell térni a teljes kollektivizálás alapján a kulákság mint osztály felszámolásának politikájára. Ezzel megindokolta a Párt politikájának Sztálin elvtárs vezetésével megvalósított egyik legdöntőbb fordulatát. Ebben világosan megmutatkozott a Bolsevik Párt nagy bölcsesége, Sztálin elvtárs lángelméje.

A teljes kollektivizálás nem úgy valósult meg, hogy a parasztok egyszerűen és békés úton beléptek a kolhozokba, hanem úgy, hogy a parasztok tömeges harcot folytattak a kulákság ellen. Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy a kulákságot nyílt harcban kell szétzúzni az egész parasztság szeme láttára, hogy a parasztság tömegei meggyőződjenek a tőkés elemek gyengeségéről. A teljes kollektivizálásra való átmenetet szorosan egybekapcsolták a kulákság mint osztály felszámolásának feladataival.

A kulákság mint osztály felszámolásának jelszavát először Sztálin elvtárs adta ki „A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez" c. történelmi beszédében, amelyet a marxista agrárszakemberek konferenciáján mondott el 1929 decemberében.

Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy a Párt politikája a legutóbbi időkig csupán a kulákság kizsákmányoló törekvéseinek korlátozására irányult. Ezt a politikát a Párt a VIII. pártkongresszuson (1919) hirdette ki, felújította a XI. kongresszuson (1922) és megerősítette a XV. pártkongresszuson (1926). Akkoriban ez volt az egyetlen helyes politika. Akkor még nem volt meg a faluban a szovhozok és kolhozok széles hálózata, amelyre támaszkodni lehetett volna a kulákság elleni eröteljes támadásban. Akkor még nem voltak meg a lehetőségek arra, hogy a kulák kapitalista termelését a szovhozok és kolhozok szocialista termelésével cseréljék fel. Ha azok között a viszonyok között erélyes támadást indítottunk volna a kulákság ellen, amibe a trockisták igyekeztek belerántani a Pártot, az — mutatott rá Sztálin elvtárs — a legveszélyesebb kalandorkodás, a legveszélyesebb játék lett volna a támadással, amely valójában a kulákság állásainak megszilárdulására vezetett volna.

A Párt csak akkor tért át a kulákság mint osztály felszámolásának politikájára és valósította meg azt sikeresen, amikor már megteremtették az anyagi alapot a kulák gabonatermelésének a szovhozok és kolhozok termelésével való helyettesítéséhez, amikor megteremtették a szükséges gazdasági és politikai előfeltételeket.

A Párt és a szovjet nép e történelmi rendszabály sikeres megvalósítását Sztálin elvtárs bölcseségének köszönheti, aki zseniálisan meghatározta a kulákság mint osztály felszámolásának idejét abban az időpontban, amikor ennek már megvoltak a szük-

séges gazdasági és politikai feltételei, amikor erre felkészültek a pártszervezetek és a dolgozó parasztság széles tömegei, amelyek az 1928-as gabonabegyüjtés idején nagy tapasztalatra tettek szert a kulák szabotázs meghiúsításában.

A kulákság mint osztály felszámolásának feltételeiről és időpontjáról szóló kérdés feldolgozása a marxista osztály- és osztályharcelmélet, a kizsákmányoló osztályok felszámolásának útjairól szóló elmélet továbbfejlesztése és konkretizálása.

Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy a kulákság mint osztály felszámolásának politikája nem folytatása a falusi tőkés elemek korlátozására és kiszorítására irányuló régi politikának, hanem éles fordulat a párt politikájában.

Sztálin elvtárs a „Párttörténet"-ben így értékeli a teljes kollektivizálás végrehajtásának és a kulákság mint osztály felszámolásának történelmi jelentőségét:

> „Óriási forradalmi átalakulás volt ez, ugrás a társadalom régi minőségi állapotából új minőségi állapotba, amely — következményeit tekintve — ugyanolyan jelentőségű volt, mint az 1917 októberi forradalmi átalakulás.
>
> Ennek a forradalomnak sajátszerűsége az volt, hogy *felülről*, az államhatalom kezdeményezésére ment végbe, amelyet *alulról* a kulákiga ellen, a szabad kolhozéletért harcoló parasztok milliói közvetlenül támogattak."*

---

* A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának története. Rövid tanfolyam. Szikra 1950. 368. old.

A „Párttörténet" rámutat arra, hogy ez a forradalom, amely a faluban ment végbe, egyszerre megoldotta a szocialista forradalom három döntő kérdését: felszámolta a kulákságot — a legnépesebb kizsákmányoló osztályt országunkban, a kapitalizmus visszaállításának bástyáját; az ország legnépesebb dolgozó osztályát, a parasztok osztályát, az egyéni gazdálkodás útjáról átállította a szocialista kolhozgazdálkodás útjára; a szovjet hatalomnak szocialista alapot adott a népgazdaság legnagyobb és életbevágóan fontos, de egyben legelmaradottabb területén — a mezőgazdaságban.

A kolhozmozgalom kérdéseinek feldolgozásában rendkívüli jelentősége volt Sztálin elvtárs „A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez" c. beszédének. Ebben a rendkívüli politikai és elméleti jelentőségű müben Sztálin elvtárs az agrárpolitika kérdéseinek mélyreható elemzése és feldolgozása kapcsán megmagyarázta a Pártnak, a munkásosztálynak, a dolgozó parasztságnak a falusi szocialista építés feladatait és a szocialista építés megvalósításának módszereit. Sztálin elvtárs szétzúzta az agrárkérdés terén burjánzó ellenséges elméleteket, kimutatta, hogy az elméleti munka, különösen a mezőgazdaság terén, elmarad a gyakorlati sikerektől, kijelölte a marxista agrártudomány fejlődésének útjait, elméleti fegyvert adott a párt- és a szovjetkáderek kezébe. Rendkívül nyomatékosan hangsúlyozta Sztálin elvtárs ebben a beszédben az elmélet nagy jelentőségét és azt, hogy az elméletnek és a gyakorlatnak a legszervesebb egységben kell összefonódnia. Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy

kíméletlen harcot kell folytatni a burzsoá elméletek és az elmélet terén előforduló előítéletek ellen.

> „Nehéz-e megérteni, hogy ha a marxi-lenini elmélet alapján nem folytatunk könyörtelen harcot a polgári elméletek ellen, akkor lehetetlen teljesen legyőzi osztályellenségeinket?“ (154—155. old.)

Sztálin elvtárs e szavai ma is iránymutatók az ideológiai front dolgozói számára egész munkájukban. A nagy tanító útmutatásai különösen időszerűek most, a szocializmusból a kommunizmusba való fokozatos átmenet időszakában, amikor az ideológiai kérdések és az ideológiai nevelőmunka kérdései fokozott jelentőségre tesznek szert.

Sztálin elvtárs megsemmisítő bírálatnak vetette alá a jobboldali kapitulánsoknak a népgazdasági szektorok „egyensúlyáról“ szóló úgynevezett elméletét, és megállapította, hogy ez az elmélet a marxizmus-leninizmussal szemben ellenséges, burzsoá elmélet.

E szerint az „elmélet“ szerint országunk népgazdaságának fejlődése során a két szektor — a szocialista és tőkés szektor — békésen él egymás mellett, mint két láda, amelyek különböző vágányokon békésen gördülnek előre, anélkül, hogy egyik a másikkal érintkeznék. Az „egyensúly“ elmélete szerint ezeknek a párhuzamos vonalaknak előbbutóbb találkozniok kell és amikor találkoznak, akkor bekövetkezett a szocializmus. A jobboldali elhajlók figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy

„az úgynevezett «ládák» mögött osztályok állanak, a «ládák» mozgása pedig kíméletlen osztályharc, élethalálharc, olyan harc formájában megy végbe, amelynek elve: «ki kit győz le»“ (156. old.).

A jobboldali kapitulánsok keresztül-kasul burzsoá „egyensúly“-elméletének az volt a célja, hogy a

„kulák-elemeket «új» elméleti fegyverrel vértezze fel a kolhozok elleni harcban és bizalmatlanságot keltsen a kolhozokkal szemben“ (156. old.).

Sztálin elvtárs szétzúzta ezt az ellenséges elméletet, kifejtette az újratermelés marxista elméletét és mélyenszántó elméleti alapossággal megindokolta a kolhozépítés további fokozásának szükségességét. Az újratermelés marxista elmélete azt tanítja, mutatott rá Sztálin elvtárs, hogy a modern társadalom nem fejlődhetik, ha évről-évre nem akkumulál, akkumulálni pedig lehetetlen évről-évre bővülő újratermelés nélkül. Népgazdaságunkban a szocialista nagyipar a bővített újratermelés marxista elmélete szerint fejlődik, ami viszont a kisparaszti gazdaságot illeti, az zömében nemcsak hogy nem valósítja meg évről-évre a bővített újratermelést, hanem még arra is ritkán van módja, hogy legalább az egyszerű újratermelést megvalósítsa.

Sztálin elvtárs kifejtette, hogy a népgazdaságnak ez a helyzete, amikor a szocialista nagyiparnak nincs szocialista bázisa a mezőgazdaságban, nem folytatódhat sokáig, mert a kisparaszti gazdaság akadályozza a szocialista ipar gyors fejlődését.

„Lehet-e szocializált iparunkat gyorsított ütemben előrevinni, ha olyan mezőgazdasági alapja van, mint a kisparaszti gazdaság, amely képtelen a bővített újratermelésre és ráadásul olyan erő, amely népgazdaságunkban túlsúlyban van? Nem, ezt a feladatot ilyen alapon nem lehet megvalósítani. Lehet-e a Szovjethatalmat és a szocialista építést többé-kevésbbé hosszú időn át két *különböző* alapra fektetni — a legnagyobb üzemű és egyesített szocialista ipar alapjára és a legelaprózottabb és legelmaradottabb kisárutermelő parasztgazdaság alapjára? Nem, nem lehet. Ennek egyszer az egész népgazdaság teljes felbomlásával kell végződnie“ (157. old.).

A kivezető út az volt, hogy a mezőgazdaságot nagyüzemivé, felhalmozásra, bővített újratermelésre képessé kellett tenni. Nagyüzemivé változtatni a mezőgazdaságot — mondotta Sztálin elvtárs — két úton lehet: vagy kapitalista úton, vagy szocialista úton. A kapitalista út odavezet, hogy a parasztság koldusbotra jut és a mezőgazdaságban kapitalista üzemek fejlődnek. Világos, hogy ezt az utat el kellett vetni, mert ez összeegyeztethetetlen a szovjet gazdaság természetével. A szocialista út meghonosítja a mezőgazdaságban a szovhozokat és kolhozokat, nagy, kollektív, a technika és tudomány minden vívmányával felszerelt gazdaságokban egyesíti a kisparaszti gazdaságokat s az így létrejövő nagyüzemi kollektív gazdaságok fejlődésképesek, meg tudják valósítani a bővített újratermelést. Harmadik

út nincs. A Bolsevik Párt és a Szovjethatalom a mezögazdaság fejlesztésének szocialista útjára lépett. Sztálin elvtárs kimutatta, hogy az „egyensúly" elmélete, amely a mezögazdaság fejlesztésének valami harmadik, nemlétező útját próbálja megindokolni, marxizmusellenes, káros elmélet, amely a kolhozok építése ellen irányul.

Sztálin elvtárs szétzúzta a jobboldali kapitulánsok másik ellenséges elméletét is — a szocialista építés „automatizmusának" elméletét. E szerint az elmélet szerint a falu a szovjet gazdaság viszonyai között ösztönösen, automatikusan, magától követi a szocialista várost, mint ahogy ösztönösen, automatikusan követte a kapitalista várost a kapitalizmus idején. A jobboldaliak ugyanakkor azt állították, hogy mivel a falu magától, automatikusan követi a várost, fölösleges szovhozokat és kolhozokat teremteni és meghonosítani stb. Sztálin elvtárs megállapította, hogy ez az elmélet rothadt, marxizmusellenes, burzsoá elmélet, amelynek az a célja, „hogy új fegyvert adjon a kolhozok ellen harcoló tökés elemek kezébe" (160. old.).

A szocialista város vezetőszerepe a kisparaszti falu irányában nagy és felbecsülhetetlen, mondta Sztálin elvtárs, de ez a tényező még nem elegendő ahhoz, hogy a falu magától, automatikusan kövesse a várost a szocialista építésben.

A kapitalizmus idején a falu azért követte ösztönösen a várost, mert a városi tökés gazdaság és az árutermelő, egyéni parasztgazdaság alapjában egytípusú gazdaság. A kisparaszti árugazdaság nem tökés gazdaság, de alapjában a tökés gazdaság-

gal egytípusú, mivel a termelési eszközök magántulajdonára támaszkodik. Az árutermelő, egyéni, kisparaszti gazdaság ellenben nem egytípusú a városi szocialista termeléssel. Sőt, ösztönösen szüli a kapitalizmust. Sztálin elvtárs leleplezte az „automatizmus" elméletét és sokoldalúan megindokolta azt az igen fontos következtetést, hogy a szocialista város csak abban az esetben tudja magával vonni a kisparaszti falut, ha meghonosítja benne a kolhozokat és a szovhozokat és szocialista alapon végrehajtja a falu átalakítását.

Sztálin elvtárs még egy burzsoá elméletet leplezett le, amelyet különösen buzgón terjesztettek a marxizmus ellenségei, a szociáldemokrata David és Herz és amelyet felkaroltak a kártevő Csajanov, Kondratyev és a kapitalizmus jobboldali visszakívánói — a kisparaszti gazdaság „szilárdságának" elméletét. Mint Sztálin elvtárs kimutatta, ennek a marxizmusellenes elméletnek az volt a rendeltetése, hogy dicsőítse és megerősítse a kisparaszti gazdaságok millióit tönkrejuttató tőkés rendet.

Sztálin elvtárs rámutatott, hogy a szocialista építés gyakorlata új érveket adott a kisparaszti gazdaság „szilárdságának" elmélete ellen. Továbbfejlesztve a marxista agrárelmélet egyik legfontosabb kérdését, megmutatta, hogy milyen jelentősége van országunkban a földmagántulajdon megszüntetésének és a föld nacionalizálásának abból a szempontból, hogy megkönnyíti a paraszt áttérését a kisüzemi gazdaságról a nagyüzemi, kollektív gazdaságra.

Sztálin elvtárs feltárta a szocialista nagyüzem előnyeit a mezőgazdaságban a kisüzemi gazdasággal

és a tőkés nagyüzemű mezőgazdasági vállalatokkal szemben. Amikor a kolhozokban egyesítették azokat a termelési eszközöket, amelyekkel a parasztok a kolhozba való belépés előtt rendelkeztek, már ez az egyesítés magában véve is új lehetőséget nyitott meg s a parasztok már ezekkel az eszközökkel is olyan munkatermelékenységet és olyan hatást értek el, amilyenről gyakorlati funkcionáriusaink nem is álmodtak. Ez a hatás abban fejeződött ki, hogy a vetésterület 30, 40 és 50 százalékkal kibővült, hogy művelés alá vették az eladdig parlagon hagyott földeket, a pusztaságokat és szüzföldeket, amire az egyéni gazdaság nem volt képes.

„A kolhozmozgalom jelentősége a mozgalom valamennyi szakaszán — kezdeti szakaszán csakúgy, mint fejlettebb szakaszán is, amikor traktorokkal van felszerelve — többek közt abban áll, hogy a parasztoknak most módjukban van a parlagon heverő és a szüzföldeket megművelni. Ez a titka annak, hogy a parasztoknak a kollektív munkára való áttérésével együtt óriási mértékben bővült a vetésterület. Többek közt ezen alapszik a kolhozok fölénye az egyéni parasztgazdasággal szemben" (168. old.).

Sztálin elvtárs továbbá szétzúzta azt a burzsoá előítéletet, azt a párt- és szovjetellenes rágalmat, hogy az Októberi Forradalom kevesebbet adott a parasztságnak, mint a Februári Forradalom, hogy az Októberi Forradalom semmit sem adott a parasztságnak. Ez a rágalom a burzsoá közgazdászoktól indult ki, a trockisták pedig felhasználták a Párt elleni harcra.

Sztálin elvtárs tényekkel és adatokkal megcáfolhatatlanul kimutatta e koholmányok hazugvoltát.

Már maga az a tény, hogy a szegényparasztság és a középparasztság másfél milliárd puddal több gabonát adott az Októberi Forradalom után, mint a forradalom előtt, arról tanúskodott, hogy a parasztságnak óriási előnyére szolgált az Októberi Forradalom.

De ez még nem minden. Az Októberi Forradalom megszüntette a föld magántulajdonát. Ez azt jelentette, hogy a parasztnak a gabonatermeléshez nem kellett földet vásárolnia. Következésképpen az a sok százmillió rubel, amelyet a parasztok régebben a földvásárlásra fordítottak, most az övék maradt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeképpen a szegény- és középparasztok díjtalan használatra több mint 150 millió hektár földesúri, állami és egyházi földet s körülbelül 50 millió hektár kulák-földet kaptak, mentesültek a földesuraknak járó évi haszonbér fizetése alól, ami körülbelül 500 millió rubelnek felelt meg és a parasztbanknál levő adósságuk megfizetése alól, ami évente 100 millió aranyrubelre rúgott.

Továbbá. Egészen a legutóbbi időkig a paraszt kénytelen volt régi felszerelésével, egyéni munkával túrni a földet. Most, amikor belép a kolhozba, traktort és más gépeket alkalmaz, jelentékenyen emelheti a munka termelékenységét, következésképpen ugyanazzal a munkával jóval többet termel, mint azelőtt. Ezt adta az Októberi Forradalom a dolgozó parasztságnak.

Ebből következik, hangsúlyozta Sztálin elvtárs,

hogy a város és a falu közötti „olló“ felszámolásának kérdését új megvilágításba kell helyezni, mert ha a kolhozmozgalom olyan gyorsan fejlődik, mint eddig, az „olló“ a legközelebbi jövőben meg fog szünni. Ebből, mondotta Sztálin elvtárs,

> „az következik, hogy a város és a falu kölcsönös viszonyának kérdése új alapot kap, hogy a város és a falu közötti ellentét gyorsított ütemben el fog mosódni“ (172. old.).

Sztálin elvtárs e szavai fényesen beigazolódtak. A kolhozrend győzelme teljesen megváltoztatta a falu arculatát. A város és a falu közötti szakadék országunkban megszünöben van. A mezögazdaság technikai felszerelése következtében a mezögazdasági munka egyre inkább az ipari munka válfajává válik. A kolhozparasztság jómódú és kultúrált életet él. Rendkívüli mértékben emelkedett a falu kulturális színvonala. A klubok, az iskolák, a könyvtárak és olvasó-házak, a mozik, a kibontakozó falurendezési munkálatok minden feltételt megteremtenek a kolhozparasztság kulturált, eszmei tartalomban gazdag életéhez.

Sztálin elvtárs a marxista agrárszakemberek konferenciáján mondott beszédében mélyrehatóan elemezte a kolhozok természetét. Sztálin elvtárs leleplezte a trockistáknak azt az ellenséges koholmányát, hogy a kolhozoknak semmi közük sincs a szocialista gazdasághoz és bebizonyította, hogy a kolhoz a gazdaság egyik szocialista formája.

Sztálin elvtárs ugyanakkor figyelmeztette a Pártot arra, hogy hiba volna azt hinni, hogy a kol-

hozok tagjai már szocialistákká váltak. Sztálin elvtárs azt mondotta:

> „... még sokat kell majd dolgozni azon, hogy a kolhozparasztot átalakítsuk, hogy individualista lelkületét megváltoztassuk és őt a szocialista társadalom igazi dolgozójává neveljük" (178. old.).

A Párt Sztálin elvtárs útmutatásaihoz híven a szocializmus építése során óriási szervező- és nevelőmunkát végzett a faluban. A szovjet paraszt lelkülete a szocialista építés évei alatt gyökeresen megváltozott. Új parasztság fejlődött ki, amely mentes a kizsákmányolástól s tevékenységét és boldogulását a termelési eszközöknek a kollektív munka eredményeképpen képződő kollektív tulajdonra alapítja.

Sztálin elvtárs „A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez" c. munkája ragyogó példája annak, hogyan kell alkotó módon továbbfejleszteni a marxizmus-leninizmust az új történelmi viszonyok között felmerült új feladatok fényében. A Párt e zseniális sztálini mű segítségével megértette a kolhozmozgalom továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokat.

Sztálin elvtársnak a kolhozépítés kérdéseivel kapcsolatos beszédei és cikkei, valamint a Párt Központi Bizottságának 1930 január 5-i határozata „A kollektivizálás üteméről és a kolhozépítés állami támogatásáról" kimerítően meghatározták a Párt kolhozépítő politikáját és megmutatták e politika megvalósításának útjait.

Hatalmas kolhozmozgalom bontakozott ki. De

kitünt, hogy a kollektivizálás óriási sikerei mellett a pártfunkcionáriusok gyakorlatában nagy fogyatékosságok is vannak, hogy a Párt politikáját sok helyen meghamisítják. Számos pártfunkcionárius a Párt Központi Bizottságának figyelmeztetése ellenére mesterségesen kezdte sürgetni a kollektivizálást. Kiderült, hogy megszegték az önkéntesség elvét. Számos helyen az artel megkerülésével rögtön kommúnákat alakítottak. A kulákok és cinkosaik ezeket a túlkapásokat provokációs célokra igyekeztek felhasználni. A kollektivizálás meghiúsításával fenyegető e túlkapások kijavításában óriási szerepük volt Sztálin elvtárs „Akiknek a siker fejükbe szállt" és „Válasz a kolhozparaszt elvtársaknak" c. híres cikkeinek.

Sztálin elvtárs az „Akiknek a siker fejükbe szállt" c. cikkben, amely 1930 március 2-án jelent meg a SzK(b)P Központi Bizottságának határozata alapján, szigorú figyelmeztetést intézett mindazokhoz, akik megszédülve a kollektivizálás sikereitől, durva hibákat követtek el, eltértek a Párt vonalától, az önkéntes belépés helyett adminisztrációs nyomást alkalmaztak, megfeledkeztek a Párt útmutatásairól, amelyek szerint alaposan meg kell vizsgálni minden körülményt és figyelembe kell venni azt, hogy a parasztok milyen mértékben készültek fel a kolhozokba való belépésre.

Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy Pártunk tevékenységében mindíg, minden adott helyzetben ki tudja választani a legfontosabb láncszemet, amelyet megragadva az egész láncot egy közös cél felé vonja, hogy megoldja a feladatot. A kolhozmozga-

lom legfontosabb láncszeme az adott szakaszon, mutatott rá Sztálin elvtárs, nem a föld közös megmüvelésére társuló csoport, amely a kolhozmozgalomnak már túlhaladott fokát képviseli és nem is a mezögazdasági kommúna, amelynek feltételei még nem értek meg, hanem a mezögazdasági artel.

„A jelen pillanatban a kolhozmozgalom legfontosabb láncszeme, *uralkodó* formája, amelyet most meg kell ragadni, *a mezőgazdasági artel*" (211. old.).

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a mezögazdasági artelben helyesen olvadnak össze a kolhozparasztok személyi érdekei és a kolhozok társadalmi érdekei. Az artelben társadalmasítva vannak a legfontosabb termelési eszközök, de nincsenek társadalmasítva a háztáji földek, a lakóépületek, a fejös jószág egy része, a kecske, juh, disznó, baromfi stb.

Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy a mezögazdasági artel a kolhozmozgalom legfontosabb láncszeme azért, mert ez a gabonaprobléma megoldásának legcélszerübb formája, a gabonaprobléma pedig azért fö láncszem az egész mezögazdaság rendszerében, mert a gabonaprobléma megoldása nélkül nem oldható meg sem az állattenyésztés problémája, sem pedig a fontos ipari nyersanyagul szolgáló ipari és speciális növények problémája.

Sztálin elvtárs megsemmisítö csapást mért a pártvonal „baloldali" elferdítéseire és kimerítöen megmagyarázta, hogy miben áll a tömegek vezetésének müvészete.

„A vezetés művészete komoly dolog. Nem szabad a mozgalom mögött elmaradni, mert elmaradni annyi, mint a tömegektől elszakadni. De nem szabad előreszaladni sem, mert előreszaladni annyi, mint elveszíteni a tömegeket és elszigetelni önmagunkat. Aki a mozgalmat vezetni akarja és egyúttal meg akarja tartani a kapcsolatot a milliós tömegekkel, annak két fronton kell harcolnia — az elmaradók ellen is, az előreszaladók ellen is.

Pártunk erős és győzhetetlen, mert amikor a mozgalmat vezeti, meg tudja tartani és meg tudja sokszorozni kapcsolatait, melyek a munkások és parasztok milliós tömegeihez fűzik" (214—215. old.).

A Bolsevik Párt tevékenységében állandóan szem előtt tartja vezérének és tanítójának e bölcs útmutatását, s minden módon erősíti kapcsolatait, melyek a tömegekhez, a néphez fűzik.

Sztálin elvtárs „Akiknek a siker fejükbe szállt" c. cikkének óriási politikai jelentősége volt. Ez a cikk segítette a pártszervezeteket hibáik kijavításában és súlyos csapást mért a Szovjethatalom ellenségeire, akik azt remélték, hogy a túlkapások talaján fel tudják lázítani a parasztságot a Szovjethatalom ellen. A parasztság széles tömegei meggyőződtek, hogy a Bolsevik Párt vonalának semmi köze sincs a helyi szervezetekben elkövetett hebehurgya „baloldali" túlkapásokhoz.

Sztálin elvtárs 1930 április 3-án, vagyis e cikk után megjelent „Válasz a kolhozparaszt elvtársak-

nak" c. cikkében feltárta a parasztkérdésben elkövetett hibák gyökerét és rámutatott a kolhozépítésben elkövetett legfőbb hibákra. Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy a parasztkérdésben elkövetett hibák gyökere az, hogy helytelen magatartást tanúsítottak a középparaszt irányában, hogy erőszakot alkalmaztak a középparaszthoz való gazdasági viszonyunk terén, hogy elfelejtették, hogy a középparasztság tömegeivel való gazdasági összefogásnak nem erőszakos intézkedések alapján, hanem a középparaszttal való szövetség alapján kell felépülnie.

A legfőbb hibák — mondta Sztálin elvtárs — abban állnak, hogy a kolhozépítés során megszegték az önkéntesség lenini elvét, hogy a kolhozépítéssel kapcsolatban megszegték azt a lenini elvet, hogy figyelembe kell venni a Szovjetunió különböző vidékein uralkodó különböző viszonyokat, valamint azt a lenini elvet, hogy a mozgalom még ki nem fejlődött formáját nem lehet átugrani.

Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy ezek a hibák a kolhozmozgalom terén elért gyors sikereink alapján keletkeztek, amelyektől egyes funkcionáriusok megszédültek s túlzottan önhittek és elbizakodottak lettek.

A Párt Sztálin elvtárs vezetésével gyorsan kijavította a helyi szervezetekben elkövetett hibákat. Sztálin elvtárs leleplezte a „baloldali" elhajlókat, akik a hibák kijavítását visszavonulásnak fogták fel és megmagyarázta az osztályharc frontján végrehajtott támadás törvényeinek lényegét. A támadásnak csak akkor lehet sikere, ha a már elfoglalt ál-

lásokat megerösítjük, erőinket a megváltozott helyzetnek megfelelően átcsoportosítjuk, a hadtápot közelebb hozzuk és a tartalékokat fölzárkóztatjuk. Éppen ezt nem értették és nem akarták megérteni a hebehurgyák. De nem értették meg a támadás osztálytermészetét sem. Nem értették vagy nem akarták megérteni, hogy melyik osztály ellen irányuló támadásról, melyik osztállyal szövetségben végrehajtott támadásról van szó. Nekünk nem akármilyen támadás kell, mutatott rá Sztálin elvtárs, hanem olyan támadás, amelyet a középparaszttal szövetségben hajtunk végre.

Sztálin elvtárs ebben a cikkben a kolhozfunkcionáriusok előtt kijelölte a kolhozépítés akkori legfontosabb feladatait. Ezek a feladatok: a kolhozok megszilárdítása, a kolhozok szervezeti kialakítása, a kolhozok gyakorlati munkájának megszervezése. Sztálin elvtárs a kerületi pártfunkcionáriusok feladatává tette, hogy a középparasztok legjobbjait vonják be a kolhozok vezető munkájába, fokozzák a munkát a parasztnők között, vonják be a pártonkívülieket a felelős munkába a kolhozokban s szervezzenek a kolhozokban széles pártonkívüli aktívát. Sztálin elvtárs emlékeztetett a Bolsevik Párt tevékenysége sikerének egyik legfontosabb feltételére:

> „Ha a kommunistáknak sikerült a szocializmusért vívott harcokban dicsőséget szerezniök, a kommunizmus ellenségei pedig megsemmisültek, ennek egyebek közt az az oka, hogy a kommunisták értettek ahhoz, hogy a pártonkívüliek legjobbjait bevonják a harcba,

értettek ahhoz, hogy a pártonkívüliek széles rétegeiből erőket merítsenek, mert értettek ahhoz, hogy pártjukat a pártonkívüli aktivisták tömegével vegyék körül" (245—246. old.).

A Párt által foganatosított rendszabályok eredményeképpen a kolhozmozgalomban követett pártvonal elferdítéseit felszámolták. A kolhozmozgalom sikereit megszilárdították és megteremtették a talajt a mozgalom további hatalmas fellendüléséhez. Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson a Központi Bizottság politikai beszámolójában konkrét adatokkal jellemezte a kolhozmozgalom sikereit. A kolhozépítés ötéves programját két év alatt már másfélszeresen túlteljesítették. Ez azt jelentette, hogy a mezőgazdaság sorsát ettől kezdve nem az egyéni paraszti gazdaságok döntik el, hanem a kolhozok és szovhozok, hogy a Szovjethatalom, amely mindaddig leginkább a szocialista iparra támaszkodott, a mezőgazdaság gyorsan fejlődő szektorára is támaszkodhat. A kolhozparasztság a Szovjethatalom igazi és szilárd támaszává vált.

A kolhozrend megteremtése a Bolsevik Párt nagy győzelme volt. A kolhozrend egyszersmindenkorra megszabadította a parasztot a nyomortól és tönkremenéstől. Korlátlan lehetőséget adott a mezőgazdaságnak a termelőerők fejlesztésére. A kolhozrend életképessége, ereje és előnye különösen világosan nyilvánult meg a Nagy Honvédő Háború időszakában és nyilvánul meg most, a háborúutáni időszakban. 1949-ben az összgabonatermés 7,6 milliárd pud volt, tehát meghaladta a háborúelőtti 1940. év

termését és majdnem elérte az ötéves terv által 1950-re előirányzott mennyiséget. Komoly sikereket értünk el a kollektív állattenyésztés fejlesztésében és a természetátalakítás nagy sztálini tervének végrehajtásában. Az országunkban megteremtett kolhozrend lelkesítő példa a népi demokratikus országok dolgozói számára, akik buzgó igyekezettel alakítják át az életet a szocializmus alapján. Ezeknek az országoknak parasztjai napjainkban valósággal zarándokolnak kolhozainkba, hogy megtanulják, hogyan kell a mezőgazdaságot átállítani a szocializmus vágányaira, hogyan használják fel kolhozainknak a mezőgazdaságban végrehajtott szocialista építés terén szerzett gazdag tapasztalatait.

A kolhozépítéssel és a kolhozrend megteremtésével kapcsolatos kérdések elméleti feldolgozásában nagy érdeme van Sztálin elvtársnak. Ha tanulmányozzuk az 1929-ben és 1930-ban írt sztálini műveket, amelyeket most a 12. kötetben olvashatunk, világosan látjuk a Sztálin elvtárs által végzett óriási munkát, a kolhozrend megteremtése és megszilárdítása terén végzett rendkívüli vezetőtevékenységét. Sztálin elvtárs a kolhozrend lelke és megteremtője. Sztálin elvtárs a mezőgazdaság kollektivizálásának jól felépített elméletévé fejlesztette a lenini szövetkezeti tervet. A Bolsevik Párt Lenin és Sztálin nagy eszméivel felfegyverezve történelmileg rövid idő alatt biztosította a falu szocialista átalakulását, a világ leghaladottabb és legnagyobbüzemű mezőgazdaságának megteremtését országunkban.

* * *

A tizenkettedik kötetben olvasható müvek világosan tükrözik a Párt óriási, sokoldalú tevékenységét, bölcs, előrelátó, következetes politikáját, azt a fáradhatatlan harcot, melyet Sztálin elvtárs vezetésével a szocializmus felépítéséért folytat. Sztálin elvtárs müveiből kiviláglik, hogy a Párt a szocializmusnak az egész fronton végrehajtott győzelmes általános támadását úgy valósította meg, hogy előbb elméletileg, politikailag és szervezetileg felkészült erre. Sztálin elvtárs feltárta a bolsevik támadás lényegét.

Elemezve a támadáshoz szükséges feltételek elökészítésének főbb szakaszait, Sztálin elvtárs tömören és világosan jellemezte azokat a pártkongresszusokat, amelyek meghatározták a Párt vezérvonalát a szocializmusért folytatott harcban, figyelembevéve a következetes egymásutániságot a Párt előtt álló feladatok megoldásában.

Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson azt mondotta:

„A XIV. kongresszus főleg az *iparosítás* kongresszusa volt.

A XV. kongresszus főleg a *kollektivizálás* kongresszusa volt.

Ez elökészület volt az *általános* támadásra.

A korábbi szakaszoktól eltéröen a XVI. kongresszust megelözö időszak: a szocializmus *egész fronton* folyó *általános* támadásának időszaka, a szocializmus fokozott építésének időszaka az ipar és a mezögazdaság terén egyaránt.

A Párt XVI. kongresszusa a szocializmus *egész fronton kifejlesztett támadásának*, a kulákság mint osztály felszámolásának és a teljes kollektivizálás megvalósításának kongresszusa" (365—366. old.).

Valóban, e néhány szó csakugyan nagyszerüen összefoglalta a Pártnak a XIV. és a XVI. kongresszus között végzett egész óriási tevékenységét. A Párt vonalának helyességét, mutatott rá Sztálin elvtárs, megdönthetetlen tények és elsösorban azok a sikerek igazolták, amelyeket a Párt a szocialista építés frontján elért. A pártvonal helyességének egyik legdöntöbb bizonyítéka a dolgozók fokozódó aktivitása, a párt politikájának odaadó támogatása a milliós tömegek részéröl és a munkások és parasztok hatalmas munkalendülete.

De a Párt, mint Sztálin elvtárs mondotta, nem szorítkozhat csupán a vezérvonal kidolgozására: napról-napra ellenöriznie kell e vonal végrehajtását, vezetnie kell a végrehajtást, a munka során módosítania és tökéletesítenie kell a gazdasági építés elfogadott terveit, menetközben kell kijavítania és megelöznie a hibákat. Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson mondott beszámolójában kimutatta, hogy a Központi Bizottság az építés ütemének növelése és az építés határidöinek csökkentése szellemében módosította az ötéves tervet. Sztálin elvtárs ezzel kapcsolatban nagyszerü útmutatásokat adott a szocialista tervezésröl, arról, hogy a tervet az új életet építö dolgozók milliós tömegeinek mindennapi, gya-

korlati tevékenysége által nyujtott új lehetőségek fényében állandóan tökéletesíteni kell.

„A terv összeállítása csak *kezdete a tervezésnek*. Az igazi tervszerü vezetés csak a terv összeállítása után, a helyi ellenőrzés után, a terv megvalósítása, javítása és tökéletesítése során bontakozik ki" (370. old.).

Sztálin elvtárs bebizonyította, hogy az építés ütemének gyorsítása és az építés határidőinek csökkentése teljesen lehetséges, s szétzúzta a „hanyatló görbe" reakciós, kapituláns elméletét, amelyet a trockista-buharinista árulók a szocialista építés meghiúsítása céljából terjesztettek.

Sztálin elvtárs a XVI. kongresszuson új következtetésekkel gazdagította a leninizmus stratégiáját és taktikáját, megmagyarázta a Pártnak a sikeres támadás törvényeit. A bolsevik támadásról szóló sztálini tételeknek felbecsülhetetlen jelentőségük van a népi demokratikus országoknak a szocialista építést vezető kommunista és munkáspártjai szempontjából.

Sztálin elvtárs meghatározta a Párt és a nép előtt a népgazdaság szocialista újjáalakításának időszakában felmerült nehézségek jellegét s kimutatta, hogy ezek a nehézségek sajátos nehézségek — nem a hanyatlás vagy a pangás nehézségei, hanem a növekedés, a fellendülés nehézségei, olyan nehézségek, amelyek az osztályellenség ellenállása következtében jönnek létre. Márpedig ha az újjáalakítási időszak nehézségei a növekedés nehézségei, akkor ezek a nehézségek magukban foglalják leküzdésük

lehetőségét is. Továbbá, ha e nehézségek mögött az osztályellenség bújik meg, amely ellenállásával, kártevő cselekményeivel fokozza ezeket a nehézségeket, akkor a feladat abban áll, hogy elnyomjuk a tőkés elemek ellenállását és így szabaddá tegyük az utat a haladás számára. A nehézségek leküzdésére tehát csak egy eszköz van — meg kell szervezni az egész fronton a tőkés elemek ellen irányuló támadást és szét kell zúzni, el kell szigetelni a párton belül a kapituláns elemeket, akik meghiúsítani próbálják a támadást és ezzel az osztályellenségnek akarnak segíteni.

Ezt az egész fronton végrehajtott erélyes támadást a proletárforradalom nagy stratégája, Sztálin elvtárs indokolta meg elméletileg, ő szervezte és vezette. Sztálin elvtárs nagy érdeme, hogy zseniálisan meghatározta a támadás pillanatát, lelkesítette a pártot, a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot a nehézségek, az osztályellenség elleni harcra és élére állva ennek a támadásnak, kemény kézzel és következetesen végigvitte azt, leleplezte és szétzúzta a trockista-buharinista árulók minden ellenséges mesterkedését.

Sztálin elvtárs az újjáalakítási időszakban végrehajtott bolsevik támadás lényegét ezekben a felülmúlhatatlanul szabatos tételekben határozta meg:

„A bolsevik támadásnak elsősorban az a lényege, hogy mozgósítjuk a tömegek osztályéberségét és forradalmi aktivitását országunk tőkés elemei ellen; mozgósítjuk a tömegek alkotó kezdeményezését és öntevékenységét intéz-

ményeink és szervezeteink bürokratizmusa ellen, amely véka alatt tartja és nem engedi felhasználni a rendünk mélyén rejlő óriási tartalékokat; megszervezzük a tömegek versenyét és munkalendületét a munka termelékenységének emelése, a szocialista építés eröteljes fejlesztése érdekében.

A bolsevik támadás lényege, másodszor az, hogy az újjáalakítási időszak szükségleteinek megfelelően átépítjük szakszervezeti, szövetkezeti, szovjet és minden más tömegszervezetünk egész gyakorlati munkáját; megteremtjük bennük a legaktívabb és legforradalmibb funkcionáriusokból álló magot, kiszorítjuk és elszigeteljük az opportunista, trade-unionista, bürokratikus elemeket; kiüzzük belőlük az idegen és elfajult elemeket és új funkcionáriusokat emelünk ki alulról, a tömegekből.

A bolsevik támadás lényege továbbá az, hogy az anyagi eszközök maximumát mozgósítjuk iparunk finanszírozására, szovhozaink és kolhozaink finanszírozására, s pártunk legjobbjait irányítjuk mind e feladatok végrehajtásának elömozdítására.

A bolsevik támadás lényege végül az, hogy magát a Pártot mozgósítjuk a támadás megszervezésére; megszilárdítjuk és harcképesebbé tesszük a pártszervezeteket, kiüzzük belőlük a bürokratikus és elfajult elemeket; elszigeteljük és visszaszorítjuk a jobboldali és «baloldali» elhajlókat, akik eltértek a lenini vonaltól, előtérbe állítjuk az igazi, kemény leninistákat.

Ezek a bolsevik támadás alapjai a mai helyzetben" (333—334. old.).

Sztálin elvtárs megmutatta, milyen nagy jelentősége van a bolsevik bírálatnak és önbírálatnak a szovjet társadalom fejlődése szempontjából. Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a Párt a bolsevik támadás szervezését a széleskörü önbírálat kifejlesztésével kezdte, a tömegek figyelmét építésünk fogyatékosságaira, a szervezetek és intézmények munkájában elöforduló fogyatékosságokra összpontosította. Már a XV. pártkongresszuson megállapították, hogy fokozni kell az önbírálatot. Az önbírálat kibontakozásának újabb lökést adott a párt egyes láncszemeiben és a falusi szervezetek tevékenységében a Sahtiüggyel és a kulákság elleni harccal kapcsolatban elöfordult fogyatékosságok feltárása.

A Párt Központi Bizottsága 1928 júniusában „Valamennyi párttaghoz, valamennyi munkáshoz" c. kiáltványában felhívta a Pártot és a munkásosztályt, hogy „személyekre való tekintet nélkül" fejlessze ki az önbírálatot „fentről lentig és lentről fentig". A Párt, mutatott rá Sztálin elvtárs, elsöpörte, elvetette azoknak a trockista korcsoknak a „kritikáját", akik azt tüzték ki céljukul, hogy lejárassák és gyengítsék a szovjet hatalmat és leszögezte, hogy „az önbírálat feladata munkánk hiányosságainak kíméletlen feltárása, építésünk *javításának*, a Szovjethatalom *megszilárdításának* érdekében" (335. old.). A Párt felhívása lelkes visszhangra talált a munkásosztály és a parasztság tömegeiben.

Sztálin elvtárs Gorkijhoz intézett levelében így

hangsúlyozta az önbírálat kifejlesztésének szükségességét:

> „Nem lehetünk meg önbírálat nélkül. Semmiképpen sem, Alekszej Makszimovics. Önbírálat nélkül elkerülhetetlen az apparátus elposványosodása, rothadása, a bürokratizmus növekedése, a munkásosztály alkotó kezdeményezésének elfojtása. Persze, az önbírálat anyagot ad az ellenségnek. Ebben Önnek teljesen igaza van. De ugyancsak az önbírálat ad anyagot (és lökést) elörehaladásunknak, a dolgozók építö energiája kibontakozásának, a verseny fejlödésének, az élmunkásbrigádoknak stb." (186. old.).

A bolsevik bírálatról és önbírálatról szóló sztálini tételek hatalmas fegyvert adtak Pártunk kezébe a fejlödésünk fékjévé vált elmaradott, elavult szokások és hagyományok ellen, az új, élenjáró, haladó kezdeményezésekért, módszerekért folytatott harcban. A Bolsevik Párt ereje abban van, hogy nem fél a bírálattól és fogyatékosságai bírálatából eröt merít továbbhaladásához. Az önbírálat jelszavának következetes megvalósítása megköveteli pártszervezeteinktöl, hogy eröteljesen harcoljanak minden ellen, ami akadályozza az önbírálat kifejlödését, s támogassanak és védelmezzenek mindenkit, aki egészséges, építö bírálattal lép fel. A Párt kíméletlenül harcol az önbírálat üldözése és elfojtása ellen, széles alapon bontakoztatja ki a bolsevik bírálatot és önbírálatot, mint a szovjet társadalom fejlödésének hajtóerejét. A Párt, Sztálin elvtárs útmutatásaiból

kiindulva, harcot szervezett a bürokratizmus ellen s a gyárakban és üzemekben megszervezte a széleskörü szocialista versenyt és a tömeges munkalendületet.

Sztálin elvtárs a tizenkettedik kötetben olvasható müveiben sokat foglalkozik annak a tömeges termelési lendületnek az elemzésével, amelyet a Párt szervezett és amely a XVI. pártkonferencia versenyfelhívására az egész országban kibontakozott. Sztálin elvtárs azt mondotta, hogy ezt a tényt a szocialista épités egyik legfontosabb, ha ugyan nem legfontosabb tényének kell tekinteni.

Sztálin elvtárs kifejtette, hogy a szocialista verseny gyökeresen különbözik a konkurrenciától és megjelölte a szocialista verseny feladatait:

„A konkurrencia elve: *az egyiknek vereség és halál*, a másiknak győzelem és uralkodás.

A szocialista verseny elve: elvtársi *segítség* az elmaradottaknak az élenjárók részéről, hogy ezzel általános fellendülést érjünk el.

A konkurrencia azt mondja: *bunkózd le az elmaradottakat*, hogy megerösítsd uralmadat.

A szocialista verseny azt mondja: egyesek rosszul dolgoznak, mások jól, ismét mások még jobban — *érd utól a legjobbakat* és kövess el mindent, hogy a *fellendülés általános* legyen" (120—121. old.).

Sztálin elvtárs feltárta a szocialista versenynek azt a lényeges sajátosságát, hogy

„a szocialista versenyben a tömegek gyakorlati forradalmi *önbírálata* jut kifejezésre,

mely a dolgozók millióinak alkotó *kezdeményezésére* támaszkodik" (120. old.).

Sztálin elvtárs továbbfejlesztette a verseny lenini eszméit és kimutatta, hogy a szocialista verseny — a szovjet társadalom fejlődésének sajátos törvényszerűsége és hajtóereje.

Sztálin elvtárs meghatározása szerint a verseny

„*a szocializmus építésének kommunista módszere*, mely a dolgozók milliós tömegeinek legnagyobbfokú *aktivitásán* alapul" (119. old.).

Sztálin elvtárs a versenyben azt az emelőt látta, amelynek segítségével a munkásosztály hivatva van arra, hogy az ország egész gazdasági és kulturális életét a szocializmus alapján alakítsa. Ezzel kapcsolatban Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson ezt mondotta:

„A munkaversenyben az a legnagyszerűbb, hogy az embereknek a munkáról vallott nézeteit gyökeresen megváltoztatja, mert a munkát, melyet korábban szégyelnivaló és súlyos tehernek tekintettek, *becsület* dolgává, *dicsőség* dolgává, *merészség* és *hősiesség* dolgává változtatja" (337. old.).

A szocialista verseny, amelyet a Párt, személyesen Sztálin elvtárs szervezett és lelkesített, évről-évre nagyobb lendületet kapott és végül felölelte az egész népet; a szocialista verseny a legegyszerűbb versenyformákról rátért a sztahanovista mozgalomra, amely Sztálin elvtárs értékelése szerint „ko-

runk rendkívül életrevaló és feltartóztathatatlan mozgalma". A Nagy Honvédö Háború éveiben a munkásosztály, a kolhozparasztság, az értelmiség szocialista versenyének nagy szerepe volt az ellenség szétzúzásának biztosításában. A verseny a háborúutáni időszakban újult erövel bontakozott ki. A munkások és alkalmazottak több mint 90%-a, a parasztság sokmilliós tömegei vesznek részt benne. A szovjet emberek egyre szélesebb alapon fejlesztik ki a szocialista versenyt, hogy határidö elött fejezhessék be a háborúutáni sztálini ötéves tervet.

A szocializmus egész fronton végrehajtott gyözelmes támadásának megszervezése és megvalósítása lehetetlen lett volna, ha nem zúzzuk szét a trockista-buharinista árulókat. A tizenkettedik kötetben egybegyüjtött müvek, különösen a „Jobboldali elhajlás a SzK(b)P-ban" és „A Központi Bizottság politikai beszámolója a SzK(b)P XVI. kongresszusának", azt az engesztelhetetlen harcot tükrözik, amelyet Sztálin elvtárs, a Bolsevik Párt, a Párt soraiban megbúvó ellenséges ügynökség ellen folytatott.

Sztálin elvtárs hangsúlyozta, hogy abban az idöben a jobboldali elhajlás volt a legfőbb veszély. A jobboldali kapitulánsok és árulók a kulákságot képviselték a Pártban, a kulák veszély pedig az általános támadás és a kapitalizmus gyökereinek kiirtása pillanatában a legfőbb veszély volt az országban. A jobboldali opportunisták ebben az időszakban levetették álarcukat és ádáz rohamot intéztek a Párt, a Párt vezérvonala ellen. Blokkra léptek a trockistákkal, hogy harcoljanak a Párt, a lenini

Központi Bizottság ellen, nyiltan felléptek az ország szocialista iparosítása, a mezőgazdaság kollektivizálása, a kulákság mint osztály felszámolása ellen. A jobboldaliak a kapitalizmus visszakívánóinak, a szocializmus elárulóinak szerepében léptek fel. Mint később a bírósági tárgyalásokon bebizonyosodott, a nemzetközi imperializmus és a külföldi hírszerző központok fizetett kémei és diverzánsai voltak.

Sztálin elvtárs nagy érdeme, hogy felismerte ezt a veszélyt, amellyel a jobboldali kapitulánsok és árulók fenyegették az országot, leleplezte ezek aljas aknamunkáját, kíméletlen harcra mozgósította a Pártot a szovjet nép ádáz ellenségei ellen.

De ahhoz, hogy teljesen szétzúzzuk a jobboldaliakat, végezni kellett a trockizmus maradványaival, teljesen le kellett leplezni a trockistákat, akik már régen ellenforradalmi, szovjetellenes csoporttá váltak. Sztálin elvtárs leleplezte a trockizmus és a jobboldali opportunizmus ellenforradalmi lényegét és felszólította a Pártot, hogy továbbra is folytassa a harcot két fronton — a „baloldaliak" és a jobboldaliak ellen és az irányukban tanúsított békülékenység ellen. A Párt megküzdött mind a két veszéllyel és még szorosabban tömörült a lenini Központi Bizottság, Sztálin elvtárs körül.

Sztálin elvtárs 1946 február 9-én Moszkva Sztálin-választókerületének választói gyülésén összegezte az ország iparosítására és a mezőgazdaság kollektivizálására irányuló politika megvalósításáért folytatott harc eredményeit:

„A trockisták és jobboldaliak minden pártellenes mesterkedése, kormányunk rendelkezéseit szabotáló minden «munkájuk» egy célt követett: megakadályozni a Párt politikáját és fékezni az iparosítás és kollektivizálás végrehajtását. De a Párt nem engedett sem egyesek fenyegetéseinek, sem mások siránkozásainak és mindennek ellenére magabiztosan haladt előre. A Párt érdeme, hogy nem alkalmazkodott az elmaradottakhoz, nem félt az ár ellen úszni és állandóan kezében tartotta a vezetést. Kétségtelen, hogy a Kommunista Párt ilyen kitartása és állhatatossága nélkül nem tudta volna keresztülvinni az ország iparosításának és a mezőgazdaság kollektivizálásának politikáját."*

A Párt megszilárdítása, az országunkban élő népek barátságának megszilárdítása szempontjából óriási jelentősége volt annak, hogy Sztálin elvtárs leleplezte és szétzúzta a nagyhatalmi soviniszta és a helyi nacionalista elhajlást. A nagyhatalmi soviniszta elhajlás lényege, mint Sztálin elvtárs mondotta, abban áll, hogy meg akarja kerülni, mellőzni akarja a nyelv, a kultúra, az életmód nemzeti különbségeit, elő akarja készíteni a nemzeti köztársaságok és nemzeti területek felszámolását és megingatni próbálja a nemzeti egyenjogúság elvét.

A nagyhatalmi soviniszták, a leninizmust kiforgatva, azt állították, hogy a szocializmusban egybe

---

* *Sztálin.* Beszéd Moszkva Sztálin-kerületének választói gyűlésén. 1946 február 9. Lásd Olvasókönyv a marxizmus-leninizmus tanulmányozására. 1. kiad. Szikra 1949 213. old.

kell olvadniok a nemzeteknek, és ezért most már nincs rá semmi szükség, hogy a korábban elnyomott népek nemzeti kultúrájának fejlődését elömozdítsuk.

Sztálin elvtárs leleplezte ezt a Leninre szórt rágalmat, Lenin nézeteinek kiforgatását, s megindokolta és továbbfejlesztette azt a lenini elvi jelentőségű tételt, hogy a népek között még sokáig meglesznek a nemzeti különbségek, még akkor és azután is, miután a proletárdiktatúra az egész világon győzelmet aratott. Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy

> „a proletariátus diktatúrájának és a szocializmus építésének időszaka a Szovjetunióban — a *szocialista* tartalmú és nemzeti formájú nemzeti kultúrák *felvirágzásának* az időszaka, mert a szovjet rendszerben maguk a nemzetek nem a szokásos «modern» nemzetek, hanem *szocialista* nemzetek, mint ahogy nemzeti kultúráik is, tartalmukat tekintve, nem a szokásos burzsoá kultúrák, hanem *szocialista* kultúrák" (392. old.).

Ezek az útmutatások, amelyek jelentékenyen továbbfejlesztik a marxizmus-leninizmust a nemzeti kérdés terén, a szovjet szocialista kultúra építésének vezérelveivé váltak.

Sztálin elvtárs, mint a materialista dialektika lángeszü mestere, a nemzeti kérdés feldolgozása során is alkalmazta és továbbfejlesztette a materialista dialektikát s hangsúlyozta, hogy csak a marxista-leninista dialektika segítségével lehet helyesen meg-

oldani ezt az igen bonyolult kérdést. Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy a jövőben, amikor a szocializmus az egész világon győzedelmeskedett és mindennapi életformává, életmóddá lett, kialakulnak a feltételek ahhoz, hogy a nemzeti kultúrák egy közös nyelvet használó közös kultúrában olvadjanak össze. De ez csak akkor mehet végbe, ha a szocialista tartalmú és nemzeti formájú kultúra elérte a virágzás legmagasabb fokát.

> „A nemzeti formájú és szocialista tartalmú kultúrák felvirágzása *egy* ország proletárdiktatúrájának viszonyai között *azért*, hogy *egy* közös nyelvet használó, *egy* közös (formában is, tartalomban is közös) szocialista kultúrában olvadjanak össze, mikor az egész világon győz majd a proletariátus és a szocializmus mindennapi életformává válik — éppen ebben van a nemzeti kultúra kérdésének, e kérdés lenini megfogalmazásának a dialektikája" (393. old.).

Azt mondhatják, mondotta Sztálin elvtárs, hogy a kérdés ilyen megfogalmazása „ellentmondás", de ez az élet ellentmondása és teljesen megfelel a marxi dialektikának.

A Bolsevik Párt ezektől az útmutatásoktól vezéreltetve biztosította az országunkban élő szocialista nemzetek politikai, gazdasági és kulturális felvirágzását, e nemzetek szocialista tartalmú és nemzeti formájú kultúrájának felvirágzását.

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a nagyhatalmi soviniszta elhajlás, amely akkoriban a fő veszély

volt, a volt uralkodó nemzet elhaló osztályainak azt a törekvését tükrözte, hogy visszaszerezzék elveszített kiváltságaikat.

A helyi nacionalista elhajlók, mondotta Sztálin elvtárs, lényegében arra törekedtek, hogy elszigeteljék magukat, nemzeti kereteik közé zárkózzanak, s elkenjék a saját nemzetükön belül meglevő osztályellentéteket. Ez az elhajlás a korábban elnyomott nemzetek halódó osztályainak a proletárdiktatúrával szemben megnyilvánuló elégedetlenségét tükrözte.

„Ez az elhajlás azért veszélyes — mondotta Sztálin elvtárs —, mert ápolja a burzsoá nacionalizmust, gyengíti a Szovjetunió dolgozó népeinek egységét és az intervenciósok kezére játszik" (395. old.).

A Párt feladata az, mondotta Sztálin elvtárs, hogy erélyesen harcoljon mindkét elhajlás ellen és biztosítsa a dolgozó tömegek internacionalista szellemben való nevelésének elengedhetetlen feltételeit. A Párt Sztálin elvtárs vezetésével szétzúzta ezeket az elhajlásokat is s ezzel még jobban megszilárdította sorainak egységét.

A Bolsevik Párt a nemzeti kérdéssel kapcsolatos sztálini útmutatások hajthatatlan megvalósításával még jobban megerősítette a Szovjetunió népeinek testvéri barátságát, amely a szovjet társadalom fejlődésének hatalmas hajtóereje.

„A különböző árnyalatú nacionalista elhajlók szétverése nélkül nem tudtuk volna a nemzetköziség szellemében nevelni a népet, nem tud-

tuk volna megvédeni a Szovjetunióban élő népek nagy barátságának zászlaját, nem tudtuk volna felépíteni a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségét"*.

Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson mondott beszámolóban rámutatott arra, hogy nem szabad megfeledkezni arról a harcról, melyet a Párt végigküzdött, nem szabad megfeledkezni azokról a nehézségekről, amelyeket a Párt ellenségei támasztottak. Sztálin elvtárs így foglalta össze a Párt győzelmeit:

„Pártunk a lenini vonaltól való elhajlások ellen folytatott harcban nőtt meg és erösödött. Az elhajlások elleni harcban kovácsolta ki sorainak *lenini egységét*" (396—397. old.).

A Párt azért érte el ezt az egységet, mert mindíg elvi politikát folytatott. A Párt e következetes, elvi politikájának megindokolása, kidolgozása és megvalósítása elválaszthatatlan Sztálin elvtársnak, a Kommunista Párt és a szovjet nép nagy vezérének nevétől.

* * *

Sztálin elvtárs a tizenkettedik kötetben összegyüjtött müvekben — a „Jobboldali elhajlás a SzK(b)P-ban", „A Központi Bizottság politikai beszámolója a SzK(b)P XVI. kongresszusának" stb. — feldolgozza a marxista-leninista elmélet olyan

* A SzK(b)P története. Rövid tanfolyam. Szikra 1950. 435. old.

döntő kérdéseit, mint például a proletárdiktatúra kérdését, a proletárdiktatúra viszonyai között folyó osztályharc kérdését, az osztályok felszámolásának kérdését és másokat. E problémáknak már puszta felsorolása mutatja, hogy a tizenkettedik kötet művei elméleti tartalom szempontjából rendkívül gazdagok. Sztálin elvtárs a marxizmus-leninizmus e rendkívül fontos kérdéseit harcban dolgozta ki, engesztelhetetlen harcban a buharinistákkal és trockistákkal, akik meghamisították a leninizmust, ki akarták verni az ideológiai fegyvert a Párt és a munkásosztály kezéből, alá akarták rendelni a munkásosztályt a burzsoá ideológiának és így meg akarták könnyíteni a kapitalizmus visszaállítására irányuló aknamunkájukat országunkban.

Mialatt a kulákok és más ellenséges elemek a szocializmus egész fronton végrehajtott támadásával kapcsolatban fokozták ellenállásukat és az országban kegyetlen osztályharc dúlt, Buharin, a jobboldaliak főkolomposa, a szociáldemokratizmus régi poros és szennyes „eszmei" lomtárából előráncigálta azt a marxizmus-leninizmussal szemben ellenséges elméletet, hogy a kapitalizmus „békésen belenő" a szocializmusba, hogy az osztályok megszűnése nem elkeseredett osztályharc útján, hanem az osztályharc kialvása útján megy végbe. Ezzel a hazug állítással el akarták altatni a Párt és a munkásosztály éberségét, a közömbösség és gondatlanság légkörét akarták megteremteni, ami megkönnyítette volna a nép ellenségeinek aknamunkáját. Sztálin elvtárs leleplezte és megbélyegezte ezt az elméletet mint a katedra-szocializmus legrosszabb válfaját, s egyben

kifejtette az osztályok és az osztályharc lenini elméletét, azt az elméletet, amely szerint a kizsákmányoló osztályokat a proletariátus könyörtelen osztályharca útján kell megsemmisíteni.

„Meg lehet-e szüntetni az osztályokat, ha elméletben és gyakorlatban az az álláspontunk, hogy a tőkések belenőnek a szocializmusba? — tette fel a kérdést Sztálin elvtárs. — Nem, nem lehet. Az ilyen elmélet és gyakorlat csak ápolhatja és örökkévalóvá teheti az osztályokat, mert ez az elmélet ellentmond az osztályharc marxi elméletének" (36. old.). „Az osztályok megszüntetése a *proletariátus elkeseredett osztályharca útján* — ez Lenin tétele" (37. old.).

Sztálin elvtárs szétzúzta Buharin ellenséges koholmányait, amelyek szerint az országban folyó osztályharc a szovjet apparátus munkájában előfordult fogyatékosságok stb. miatt éleződött ki, és kimutatta, hogy abban az időszakban, amikor a szocializmus általános támadást indít a kapitalista elemek ellen, elkerülhetetlenül kiéleződik az osztályharc. Nem az apparátus fogyatékosságaiban kell keresni az osztályharc élesedésének okát, nem is abban, hogy a tőkés elemek állítólag megerősödnek, mondotta Sztálin elvtárs, hanem abban, hogy a tőkés elemek gyengülnek, érzik utolsó napjaikat és ezért fokozzák az ellenállást. Sztálin elvtárs, továbbfejlesztve az átmeneti időszak osztályharcára vonatkozó lenini útmutatásokat, az osztályharc kiéleződésének okait a következő tételekben fejtette ki:

„Az egyik ok: elörehaladásunk, támadásunk, a szocialista gazdasági formák növekedése mind az iparban, mind a mezögazdaságban, növekedésünk, mely a város és falu bizonyos tökés osztagainak megfelelö kiszorításával jár együtt...

A másik ok az, hogy a tökés elemek nem akarnak önként távozni a színröl: ellenállást fejtenek ki és fognak is kifejteni a szocializmussal szemben, mert látják, hogy utolsó napjaik közelednek...

Még nem fordult elö a történelemben, hogy a halódó osztályok önként távoztak volna a színröl. Még nem fordult elö a történelemben, hogy a halódó burzsoázia létének védelmére ne vetette volna latba minden csepp maradék erejét" (41—42. old.).

Sztálin elvtárs e tételeinek óriási mozgósító szerepük volt, fokozták a szovjet emberek politikai éberségét, megismertették velük az osztályharc törvényeit, engesztelhetetlenséget oltottak beléjük az osztályellenséggel szemben. Sztálin elvtárs e tételeinek rendkívül nagy jelentöségük van a népi demokratikus országok kommunista és munkáspártjai számára, amelyek a szocialista építéssel szemben ellenállást kifejtö tökés elemek ellen harcolnak. A Rajk-per Magyarországon, a Kosztov-per Bulgáriában feltárta a népi demokratikus országokban müködö ellenséges elemek osztályharcának és aknamunkájának mechanikáját. Ezeknek az országoknak a kommunistái a Szovjetunió tapasztalataiból,

Sztálin elvtárs útmutatásaiból tanulják meg a forradalmi éberséget, az ellenséges ügynökség felszámolásának módszereit.

Sztálin elvtárs bebizonyította, hogy Buharin a materialista dialektika esküdt ellensége volt és anarchista álláspontról harcolt Lenin ellen olyan fontos kérdésben, amilyen a proletárdiktatúra kérdése, s tagadta a proletárállam szükségességét a kapitalizmus és a szocializmus közötti átmeneti időszakban.

Sztálin elvtárs megmagyarázta, hogy Lenin már 1916-ban megsemmisítő bírálattal illette Buharin nézeteit a proletárállam kérdésében, kimutatta e nézetek marxizmusellenes, anarchista jellegét.

Amikor Buharin „hívei" azt próbálták bebizonyítani, hogy Lenin 1916-ban bírálatában nem érintette az állam „felrobbantásának", „eltörlésének" elméletét, Sztálin elvtárs ezeket a hazug és rágalmazó kísérleteket szétzúzta. Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy Lenin már akkor élesen bírálta az állam „felrobbantásának" elméletét, mint anarchista elméletet és szembeállította vele azt az elméletet, hogy „a burzsoázia megdöntése után *meg* kell *alakítani* és *fel* kell *használni* egy új államot: a proletárdiktatúra államát" (79. old.). Sztálin elvtárs hangsúlyozta továbbá, hogy

> „az állam «felrobbantásának» és «eltörlésének» anarchista elméletét nem szabad összetéveszteni a *proletár* állam «elhalásának», vagy a *burzsoá* államgépezet «összetörésének», «szétzúzásának» marxista elméletével... Lenin a *burzsoá* államgépezet «összetörésének» és a

proletár állam «elhalásának» marxista elméletéből indult ki, amikor az állam — általában az állam — «felrobbantásának» és «eltörlésének» anarchista elméletét bírálta" (79—80. old.).

Sztálin elvtárs szétzúzta Buharinnak és híveinek ellenséges elméletecskéit, amelyek szerint az átmeneti időszakban felesleges a proletárdiktatúra, s a tizenkettedik kötetben olvasható több művében bebizonyította, hogy minden módon erősíteni kell a proletárdiktatúrát, mint a szocializmus felépítésének, az ellenséges osztályok felszámolásának és a Szovjetország külső támadások elleni védelmének fő eszközét. Sztálin elvtárs nyomatékosan hangsúlyozza, hogy erős és ütőképes proletárdiktatúrára van szükségünk.

„... amellett vagyunk, hogy erősíteni kell a proletárdiktatúrát, mely a legerősebb és legnagyobb hatalom minden eddig létező államhatalom közül" (394. old.).

Későbbi munkáiban Sztálin elvtárs teljes és befejezett tanítást alkotott a szocialista államról, s megindokolta, hogy az államot fenn kell tartani a kommunizmusban is, ha a kapitalista környezet továbbra is fennmarad.

Sztálin elvtárs bölcs útmutatásai mozgósították a Pártot, a szovjet népet a szovjet állam erősítésére, a proletárdiktatúra gazdasági és katonai erejének állandó fokozására. Ez volt a döntő feltétele annak, hogy államunk kiállta a Nagy Honvédő háború súlyos megpróbáltatásait és megerősödve, megizmosodva került ki belőle.

Sztálin elvtárs a jobboldaliak ellen folytatott harcban megvédelmezte és továbbfejlesztette a munkásosztály és a parasztság szövetségének lenini értelmezését.

Buharin, a nép ellensége, aki megpróbálta elkenni a parasztságon belül lévő különböző társadalmi csoportokat, a szegényparasztságot és a kulákságot, mintha nem is léteznének, mellőzte, és a parasztságot egynemű középparaszti tömegnek tüntette fel. Buharin kijelentette, hogy a munkásosztálynak az egész parasztsággal kell szövetségre lépnie. Ez a leninizmus valóságos revíziója volt. Sztálin elvtárs leleplezte a buharini kártevő koholmányokat és megmagyarázta:

> „A leninizmus feltétlenül a parasztság zömével való tartós szövetséget, a középparasztsággal való szövetséget akarja, de nem akármilyen szövetséget akar, hanem a középparasztsággal kötött olyan szövetséget, mely biztosítja a munkásosztály *vezetőszerepét, erősíti* a proletariátus diktatúráját és *megkönnyíti az osztályok megszüntetésének művét*“ (45. old.).

E lenini-sztálini útmutatások hajthatatlan megvalósítása a Szovjetállam megszilárdításának egyik legdöntőbb feltétele volt.

Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson mondott előadói beszédében feldolgozta a lehetőség és valóság kérdését, amely a materialista dialektika egyik igen fontos kérdése. Sztálin elvtárs azt tanítja, hogy szigorúan meg kell különböztetni a lehetőséget a valóságtól, hogy a lehetőség csupán megfelelő

feltételek mellett, az emberek gyakorlati tevékenysége útján, nem pedig önmagától, automatikusan válik valósággá. Sztálin elvtárs az országunkban folyó szocialista építéssel kapcsolatban így határozta meg a lehetőség és a valóság összefüggését:

„A szovjet rend óriási *lehetőségeket* nyujt arra, hogy a szocializmus teljes győzelmet arasson. De a *lehetőség* még nem *valóság*. Hogy a lehetőséget valósággá változtassuk, annak egész sor feltétele van, amelyek között a Párt vonala és annak helyes megvalósítása korántsem utolsó szerepet tölt be“ (362. old.).

A Bolsevik Párt Sztálin elvtárs vezetésével helyesen és idejében felhasználta a szovjet rend lehetőségeit és előnyeit és elvezette országunk népeit a szocializmus győzelméhez. A Párt e világtörténelmi feladat megoldása érdekében szétzúzta az automatizmus elméletét, végrehajtotta a szocializmus általános támadását az egész fronton, félrelökte az útból és szétzúzta az imperialisták ügynökségét — a trockistákat, buharinistákat és burzsoá nacionalistákat, biztosította sorainak acélos egységét és tömörségét, felszabadította a tömegek alkotó kezdeményezését. A Párt Sztálin elvtárs vezetésével tántoríthatatlanul haladt a lenini úton és elvezette a szovjet népet a szocializmus világtörténelmi győzelmeihez.

* * *

Sztálin elvtárs a XVI. pártkongresszuson mondott előadói beszédében elemezte a XV. és XVI. párt-

kongresszus között kialakult nemzetközi helyzetet. Ennek az elemezésnek rendkívül nagy elméleti és politikai jelentősége van. Sztálin elvtárs továbbfejlesztette az imperializmus lenini elméletét, teljes mélységében és nagyságában feltárta a kapitalizmus általános válságának időszakában ható imperialista ellentmondásokat, sokoldalúan elemezte a gazdasági világválságot, kimutatta a kapitalista rendszer tarthatatlanságát és rothadtságát, éles világításban megmutatta a szovjet rendszer fölényét a kapitalista rendszerrel szemben és a szovjet rendszer sikereit, meghatározta a szovjet kormány külpolitikájának feladatait.

Sztálin elvtárs az 1927-től 1930-ig terjedő időszakot jellemezve azt mondotta, hogy ez az időszak nemcsak a Szovjetunió számára volt a fordulat időszaka, hanem a kapitalista országok számára is. De mialatt a Szovjetunióban ez a fordulat az új, komolyabb gazdasági fellendülés irányában ment végbe, a kapitalista országokban a gazdasági hanyatlás felé történt a fordulat.

Sztálin elvtárs már jóval a válság kitörése előtt, amikor a burzsoázia, a burzsoázia jobboldali szociáldemokrata szekértolói és a kapitalizmus jobboldali visszaállítói az egekig magasztalták a kapitalista stabilizáció megingathatatlan szilárdságát, a „szervezett" kapitalizmust és glóriát fontak az Egyesült Államok, mint a színtiszta kapitalizmus országa köré, — Sztálin elvtárs már ekkor előrelátta, hogy a kapitalista országokban új gazdasági válság fog kitörni. Sztálin elvtárs a XV. pártkongresszuson azt mondotta, hogy a kapitalizmus stabilizációjából

„a világkapitalizmus legmélyebb és legélesebb válsága nő ki, amely új háborúktól terhes és mindenféle stabilizáció létét fenyegeti"*.

Sztálin elvtárs tudományos előrelátása teljesen beigazolódott. A válság 1929 végén kitört, s új szenvedéseket: nyomort, pusztulást, fokozott munkanélküliséget, éhinséget hozott a munkásosztálynak, a dolgozó tömegeknek.

Sztálin elvtárs jellemezte a kapitalista országokban a gazdasági válság hatása alatt kialakult helyzetet és rámutatott arra, hogy a burzsoá ideológusoknak a kapitalizmus „felvirágzásáról" szóló „elméletei" csődöt mondottak:

„Most — csaknem valamennyi kapitalista ipari országban gazdasági válság van. Most — valamennyi agrárországban mezőgazdasági válság van. «Felvirágzás» helyett — tömegnyomor és a munkanélküliség hatalmas növekedése. A mezőgazdaság fellendülése helyett — a parasztság milliós tömegeinek koldusbotra jutása. Szertefoszlanak a kapitalizmus mindenhatóságáról és különösen az északamerikai kapitalizmus mindenhatóságáról szött illuziók. Egyre jobban halkulnak a dollárt és a tőkés racionalizálást magasztaló himnuszok. Egyre hangosabban és reménytelenebbül jajgatnak a kapitalizmus «hibáiról». Elnémult az «általános» hühó a Szovjetunió «elkerülhetetlen pusztulásáról», helyette most «általános» dühös sziszegés hall-

* *Sztálin* Művei. 10. köt. 274. old. (oroszul).

ható, hogy meg kell büntetni «ezt az országot», amely fejleszteni merészeli gazdaságát, amikor körös-körül válság uralkodik" (255—256. old.).

Sztálin elvtárs kifejtette, hogy a kapitalista országokban kitört gazdasági válság túltermelési válság, hogy az imperialista háború után ez volt az első gazdasági világválság, amely a világ minden ipari országára kiterjedt. Világválság volt abban az értelemben is, hogy az ipari válság időben egybeesett a mezőgazdasági válsággal, amely a világ fő agrárországaiban kiterjedt a nyersanyag és élelmiszer minden fajtájának termelésére. Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a válság általános, de egyenlőtlenül fejlődik, az egyes országokat különböző időben és különböző erővel támadja meg. Sztálin elvtárs leleplezte és kigúnyolta a burzsoázia „teoretikusait", akik a legostobább verziókat terjesztették a válság okairól és különböző rendszabályokat agyaltak ki a válság „enyhítésére", „megelőzésére", „felszámolására", bebizonyította, hogy a burzsoá közgazdászok teljes kudarcot vallottak a válsággal szemben és továbbfejlesztette a marxista válságelméletet.

„Ezek az urak megfeledkeznek arról — mondotta Sztálin elvtárs a burzsoá közgazdászokról —, hogy a válságokat a tőkés gazdaság rendszerében nem lehet véletlen jelenségeknek tekinteni. Ezek az urak elfelejtik, hogy a gazdasági válságok a kapitalizmus elkerülhetetlen következményei" (262. old.).

Hogy megszüntessük a válságokat, meg kell szüntetni a kapitalizmust, hangsúlyozta Sztálin elv-

társ, mert a gazdasági válságok alapja maga a tőkés termelési rendszer.

Az 1929-es gazdasági válságot, mondotta Sztálin elvtárs, nem lehet a régi válságok egyszerű ismétlődésének tekinteni. Ezt a válságot egész sor sajátos körülmény tette bonyolulttá és élezte ki. A válság a legerőteljesebben a kapitalizmus legfőbb országát, fellegvárát, az Egyesült Államokat sujtotta, ami a válság hatásterületének nagymértékű kibővülésére és a válság kiéleződésére vezetett. Az ipari válság nemcsak egybeesett, hanem egybe is fonódott az agrárországokban kitört mezőgazdasági válsággal, s ennek következtében a két válság kölcsönösen kimélyítette egymást. A monopolkapitalizmus viszonyai között kitört gazdasági válság különösen gyötrelmes és pusztító a tömegek számára, mert a monopolszövetségek a túltermelés ellenére is a magas monopolárak megtartásáért harcolnak.

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy a gazdasági válság a kapitalizmus általános válságának talaján tört ki és mélyrehatóan jellemezte a kapitalizmus általános válságát. A kapitalizmus általános válsága az imperialista háború időszakában jött létre, s azóta állandóan ingatja a kapitalizmus pilléreit. A kapitalizmus általános válságának viszonyai között könnyebben jön létre a gazdasági válság is.

Mit jelent a kapitalizmus általános válsága? Elsősorban azt jelenti, mutatott rá Sztálin elvtárs, hogy

„az imperialista háború és következményei fokozták a kapitalizmus rothadását és felbillen-

tették egyensúlyát, hogy most a háborúk és forradalmak korszakában élünk, hogy a kapitalizmus a világgazdaságnak már nem *egyedüli* és *nem az egész földkerekséget átfogó* rendszere, hogy a *tőkés* gazdasági rendszeren kívül van *szocialista* rendszer is, amely gyarapodik, amely sikereket ér el, amely szemben áll a tőkés rendszerrel és amely már puszta létével szemléltetően bizonyítja a kapitalizmus rothadását, megingatja annak alapjait" (266. old.).

Sztálin elvtárs tovább jellemezve a kapitalizmus általános válságát, megmagyarázta, hogy az imperialista háború és a szocialista forradalom győzelme a Szovjetunióban megingatta az imperializmus pilléreit a gyarmati és függő országokban; hogy az imperializmus ezekben az országokban már nem tud a régi módon uralkodni; hogy ezekben az országokban kifejlődött a belföldi fiatal kapitalizmus, amely sikeresen versenyez a régi tőkés országokkal a piacokért folyó harcban. Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy a háború következtében krónikus jelenséggé vált, hogy az üzemek teljesítőképességét nem használják ki teljesen, hogy milliós munkanélküli hadseregek alakultak, ami a válság idején még bonyolultabbá teszi a helyzetet.

A kapitalizmus általános válsága napjainkban még jobban fokozódott. Az első világháború után csak Oroszország, a második világháború után azonban több más ország is kivált az imperializmus rendszeréből. Bulgária, Csehszlovákia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Albánia megteremtették a

népi demokratikus rendszert és építik a szocializmust. Óriási jelentősége van annak a ténynek is, hogy az imperializmus rendszeréből kivált egy olyan óriási ország, mint Kína és megalakult a Kínai Népköztársaság. Az élet teljesen igazolta Sztálin elvtárs nagyszerű előrelátását. Sztálin elvtárs már 1925-ben megmondotta, hogy a kínai nép erői mérhetetlenek, hogy a kínai nép elkerülhetetlenül legyőzi az imperializmust:

„A kínai forradalmi mozgalom erői óriásiak. Még nem mutatkoztak meg amúgy igazában. Még megmutatkoznak a jövőben. A Nyugat és Kelet kormányzói, akik nem látják ezeket az erőket és nem számolnak velük kellőképpen, majd kárát látják... Ebben az esetben az igazság és az igazságosság teljesen a kínai forradalom oldalán van. Ezért együttérzünk és együtt fogunk érezni a kínai forradalommal abban a harcában, amelyet a kínai népnek az imperialisták igája alól való felszabadításáért és Kínának *egy* államban való egyesítéséért folytat. Aki ezzel az erővel nem számol és nem fog számolni, az biztosan elveszti a játszmát."*

A kínai nép győzelme, amelyet Kína dicső Kommunista Pártja, Mao Ce-tung elvtárs vezetésével aratott, a béke és demokrácia táborának óriási mértékű erősödését jelenti, s új oldalt nyitott nemcsak a kínai nép történetében, hanem az imperializmus igája alatt nyögő valamennyi ázsiai nép életében is.

* *Sztálin.* Kínáról. Szikra 1950. 46. old.

Közép-Európában is — Németországban — létrejött a demokratikus köztársaság, ami — Sztálin elvtárs megállapítása szerint — „fordulópont Európa történetében". Mindez arról tanúskodik, hogy a most újabb válság felé tartó kapitalizmus általános válsága rendkívül nagy mértékben kiéleződött, hogy gyengülnek az imperializmus erői és hatalmasan növekednek a Szovjetunió vezette imperializmusellenes, demokratikus tábor erői.

Sztálin elvtárs előrelátta, hogy a gazdasági válság következtében elkerülhetetlenül ki fog éleződni az imperializmus valamennyi ellentmondása, hogy felszínre kerülnek és kiéleződnek az ellentétek a legfőbb imperialista országok között, a győztes és legyőzött országok között, az imperialista államok és a gyarmati, függő országok között, a burzsoázia és a proletariátus között, s hogy a tömegek forradalmi mozgalma újult erővel fog fellendülni.

Sztálin elvtárs előrelátta, hogy a munkástömegek ezzel kapcsolatban hátat fognak fordítani a szociáldemokrácia áruló vezéreinek és átállnak a kommunizmus oldalára. Ez pedig megteremti a feltételeket a kommunista pártok megszilárdulása és növekedése számára.

„... A munkástömegek a Kommunista Pártban látják az egyetlen pártot, amely fel tudja venni a harcot a kapitalizmussal, az egyetlen pártot, amely méltó a munkások bizalmára, az egyetlen pártot, amelyet követhetnek és követniök érdemes a kapitalizmus ellen vívott felszabadító harcukban. Ez azt jelenti, hogy a töme-

gek a kommunizmus felé fordultak. Ez a záloga annak, hogy kommunista testvérpártjaink a munkásosztály nagy tömegpártjaivá válnak" (273. old.).

Sztálin elvtárs kemény kézzel harcolt a jobboldali kapitulánsok ellen, akik bomlasztani akarták és a reformizmus útjára akarták állítani a kommunista pártokat, s ebben a harcban kimerítően meghatározta a kommunista pártok feladatait a szociáldemokratizmus opportunista ideológiája ellen, a szociáldemokrata hagyományok kisepréséért, a jobboldaliaknak a Pártból való kiüzéséért és a jobboldaliak irányában tanúsított békülékenység felszámolásáért folytatott harcukban. Sztálin elvtárs azt mondotta:

„A kommunista pártok, amikor engesztelhetetlen harcot indítottak a szociáldemokrácia ellen, mely a töke ügynöksége a munkásosztály soraiban, és amikor pozdorjává zúznak a leninizmustól való mindennemü elhajlást, amelyek csak a szociáldemokrácia malmára hajtják a vizet — bebizonyították, hogy helyes úton járnak. Ezen az úton véges-végig ki kell tartaniok. Mert csak ezzel a feltétellel számíthatnak arra, hogy megnyerik a munkásosztály többségét és arra, hogy sikeresen fogják elökészíteni a proletariátust a közelgö osztályütközetekre" (274. old.).

Ma a kommunista pártok számos országban tömegpárttá váltak s a munkásosztály, a dolgozók

egyre növekvő tömegei követik őket. Csak a kommunista pártok tudják vezetni a dolgozók harcát, amelyet a kapitalizmus igája ellen, az angol-amerikai háborús gyujtogatók által tervezett újabb imperialista háborúk ellen folytatnak.

Teljesen igazolódott az a sztálini előrelátás is, hogy az imperializmus ellentmondásai tovább fognak élesedni. Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy a burzsoázia a belpolitika terén a további fasizálásban fog kiutat keresni szorult helyzetéből s erre felhasznál minden reakciós erőt, beleértve a szociáldemokráciát is, a külpolitika terén pedig a háborúban fogja keresni a kiutat. Azokban az országokban, ahol a fasizmus jutott uralomra, az imperialista burzsoáziának csakugyan sikerült kirobbantani a háborút, de a háború nem oldotta meg az imperializmus ellentmondásait, hanem még jobban kiélezte azokat, fokozta az imperializmus általános válságát és gyengítette az imperializmus egész rendszerét.

A kapitalizmus általános válságának időszakában ható imperialista ellentmondások zseniális elemzése újabb ragyogó oldal az imperializmus lenini elméletének feldolgozásában, mintaképe annak, hogyan kell az új történelmi viszonyok között alkotó módon továbbfejleszteni a marxizmus-leninizmust.

A Szovjetunió és a tőkés országok viszonyának jellemzése során Sztálin elvtárs leleplezte az imperialista burzsoáziának és védelmezőinek azt a hazug ürügyét, hogy a Szovjetunióval létesíthető gazdasági kapcsolatok javulásának akadálya a cári adósságok kérdése.

„... Ez nem érv az adósságok kifizetése mellett, hanem csak ürügy, amelyet az agresszív elemek arra használnak fel, hogy intervenciós propagandát folytassanak" — mondotta Sztálin elvtárs (278. old.).

Sztálin elvtárs azt a hazugságot is leleplezte, hogy a kapitalista országok és a Szovjetunió közötti „normális" kapcsolatok felvételének akadálya az orosz bolsevikok propagandája.

„Kell-e bizonyítani, hogy a propagandáról való fecsegés nem érv a «normális kapcsolatok» létesítése ellen, hanem ürügy az intervenció propagálására? Aki nem akarja kinevettetni magát, hogyan «zárkózhatik» el a bolsevizmus eszméitől, ha saját országában is kedvező talaj van a bolsevizmus eszméi számára?" (279. old.)

A bolsevizmus, hangsúlyozta Sztálin elvtárs, mindenütt belülről, nem pedig kívülről növekszik.

„Lám, ha a kapitalista urak valahogy el tudnának «zárkózni» a gazdasági válság elöl, a tömegek nyomora elöl, a munkanélküliség elöl, az alacsony munkabér elöl, a dolgozók kizsákmányolása elöl, akkor más volna a helyzet, akkor nem volna náluk bolsevik mozgalom sem. De éppen az a helyzet, hogy minden himpellér az orosz bolsevikok propagandájára való hivatkozással igyekszik gyengeségét vagy tehetetlenségét igazolni" (279—280. old.).

Sztálin elvtárs kimutatta, hogy azok az „akadályok", amelyek a burzsoázia szerint gátolják a

Szovjetunió és más országok közötti viszony rendezését, mesterséges, hazug, a burzsoázia által felfújt akadályok, amelyek csak ürügyül szolgálnak a szovjetellenes propagandára. Sztálin elvtárs ugyanakkor megállapította, hogy a szovjet kormány külpolitikája szilárd és következetes békepolitika.

> „A mi politikánk békepolitika és a kereskedelmi kapcsolatok megerősítésének politikája minden ország irányában... Ezt a békepolitikát fogjuk folytatni a jövőben is minden erönkkel, minden eszközzel. Nem akarunk egyetlen talpalatnyi idegen földet sem. De a mi földünkből sem adunk egy rögöt se senkinek" (281—282. old.).

A szovjet kormány tántoríthatatlanul folytatta és folytatja a békés sztálini külpolitikát. Ma, amikor az angol-amerikai imperialisták kardjukat csörtetik és egy új háború örvényébe akarják dönteni az emberiséget, a világ minden népe éppen a Szovjetunióban látja a békének, a népek függetlenségének és biztonságának támaszát.

A nagy Szovjetunió által vezetett békeharc példátlan méreteket öltött. Minden országban megalakultak a béke aktív híveinek nemzeti szervezetei, nemzetközi szövetségek alakultak, hogy irányítsák azoknak a százmillióknak a tevékenységét, amelyek azt tüzték ki feladatukul, hogy meghiúsítsák a háborús gyujtogatók bünös terveit.

Az egész világon folyó békeharc lelke Sztálin elvtárs. Reá, a béke törhetetlen akaratú harcosára,

a vezérre és tanítóra szegeződik most az egész haladó emberiség tekintete.

Sztálin elvtárs a kapitalizmus rothadó, éles ellentmondásoktól és társadalmi összeütközésektől mardosott rendszerével szembeállította a szocializmus növekvő és erösödö rendszerét. Sztálin elvtárs feltárta a szovjet szocialista rendszer nagy előnyeit a kapitalista rendszerrel szemben.

A tökés országok és a Szovjetunió helyzetét egybevetve, Sztálin elvtárs rámutatott arra, hogy a tökés országokban gazdasági válság van, romlik a dolgozók anyagi helyzete, növekszik a munkanélküliség, gyarapodnak a sztrájkok, élesedik a belpolitikai helyzet, fokozódik a munkásosztály forradalmi mozgalma a tökés rendszer ellen, fokozódik a nemzeti szabadságmozgalom, teljes a fejetlenség, a kilátások pedig a helyzet további rosszabbodására vallanak. Nálunk, a Szovjetunióban, gazdasági fellendülés van, emelkedik a termelés a népgazdaság minden ágában, egyre javul a dolgozók anyagi helyzete, fokozódik a munkalendület, megszilárdul a belpolitikai helyzet s a dolgozók milliós tömegei még szorosabban tömörülnek a Szovjethatalom körül, megszilárdulnak a nemzeti testvériség alapjai, biztosítottuk a nemzeti békét, bízunk erönkben, a kilátások pedig a helyzet további javulására vallanak.

„... A Szovjethatalom ma a legszilárdabb hatalom az egész világon“ (339. old.).

A Szovjetunió növekvő gazdasági fellendülésének és a kapitalista országok növekvő gazdasági válságának oka, fejtette ki Sztálin elvtárs, a két gazda-

sági rendszer közötti különbség: a kapitalista gazdasági rendszer tarthatatlansága, a szovjet gazdasági rendszer fölénye a tőkés rendszerrel szemben.

„... A szovjet gazdasági rendszernek olyan *előnyei* vannak, melyekről egyetlen burzsoá állam, még a «legdemokratikusabb», a «legnépibb» stb. állam sem mer álmodni" (346. old.).

A szovjet rendszernek ezek az előnyei közvetlenül a rendszer természetéből következnek.

„Mit jelent a szovjet gazdasági rendszer?

A szovjet gazdasági rendszer azt jelenti, hogy:

1. megdöntötték a tőkés és földbirtokos osztály hatalmát s helyébe megteremtették a munkásosztály és a dolgozó parasztság hatalmát;

2. a munka- és termelési eszközöket, a földet, a gyárakat stb. a tőkésektől elvették s a munkásosztály és a parasztság dolgozó tömegeinek tulajdonába adták;

3. a termelés fejlesztését nem a konkurrencia és a tőkés haszon biztosításának elve szabja meg, hanem a tervszerű vezetés elve s a dolgozók anyagi és kulturális színvonala rendszeres emelésének elve;

4. a nemzeti jövedelem elosztása nem a kizsákmányoló osztályok és nagyszámú élősdi cselédségük gazdagodásának érdekében, hanem a munkások és parasztok anyagi helyzetének rendszeres javítása s a városi és falusi szocialista termelés bővítése érdekében történik;

5. a dolgozók anyagi helyzetének rendszeres javítása és szükségleteik (vásárlóképességük) szakadatlan növekedése, mint a termelés kibővítésének állandóan duzzadó forrása, megóvja a dolgozókat a túltermelési válságoktól, a munkanélküliség és a nyomor növekedésétől;

6. az ország gazdája a munkásosztály és a dolgozó parasztság, akik munkájukkal nem a tőkéseket, hanem saját dolgozó népüket szolgálják" (343—344. old.).

A szovjet gazdasági rendszer nagy előnyei megmutatkoztak mind a békés építés, mind a háború éveiben. A Szovjetuniónak a fasiszta Németország és az imperialista Japán ellen folytatott Nagy Honvédő Háborújában szemléltetően megmutatkozott a szovjet rend életképessége és megdönthetetlen ereje. Bebizonyosodott, hogy a szovjet rend a társadalom szervezetének legjobb formája, a világ legéletképesebb és legszilárdabb rendje. Ugyanígy mutatkoznak meg a szovjet rendszer nagy előnyei a kapitalista rendszerrel szemben most is, a háborúutáni időszakban, amikor országunk egyre újabb győzelmeket arat a kommunizmus felé vezető úton.

* * *

Sztálin elvtársnak a tizenkettedik kötetben egybegyűjtött művei a szó szoros értelmében felbecsülhetetlen elméleti és politikai jelentőségűek. Aki tanulmányozza ezeket a műveket, annak szívét a büszkeség érzése tölti el, büszkeség Lenin—Szta-

lin nagy pártjára, amely bölcs vezetésével biztosította a szocializmus győzelmét a Szovjetunióban. Sztálin elvtárs müveinek tanulmányozása felfegyverzi a szovjet embereket és világszerte a haladás minden hívét a marxista-leninista tudomány mindent legyőző eszméivel, s elülteti bennük azt a megingathatatlan meggyőződést, hogy Lenin—Sztálin ügye, a kommunizmus ügye teljes diadalt arat.

Sztálin elvtárs így fejezte be a XVI. pártkongresszuson a Központi Bizottság politikai beszámolóját:

> „Az elmúlt időszakban több döntő sikert értünk el a szocialista építés valamennyi frontján. Ezeket a sikereket azért értük el, mert fennen tudtuk hordozni Lenin magasztos zászlaját. Ha győzni akarunk, a jövőben is fennen kell hordoznunk Lenin zászlaját, oltalmazva tisztaságát és szeplőtelenségét" (397. old.).

Lenin halhatatlan ügyének zseniális folytatója, a Kommunista Párt és a szovjet nép nagy vezére, Sztálin elvtárs, megvédelmezte a leninizmus zászlaját a trockista-buharinista ellenség s a többi nép- és pártellenes elem merényleteivel szemben, fennen hordozta ezt a zászlót és viszi előre, újabb sikerekre lelkesítve a szovjet népet a kommunizmus építésében.

Sztálin elvtárs óriási érdeme, hogy alkotó módon továbbfejlesztette és megvalósította a leninizmus eszméit. A tizenkettedik kötetben összegyüjtött müvek nagyszerü példái annak, hogyan fejlesztette tovább a leninizmust Sztálin elvtárs új helyzetben, a

Párt és a szovjet nép előtt 1929-ben és 1930-ban felmerült új feladatok megoldásával kapcsolatban.

A szovjet nép tisztában van azzal, hogy világtörténelmi győzelmeit a nagy Bolsevik Pártnak, Sztálin elvtárs zseniális vezetésének köszönheti. A szovjet nép határtalan bizalommal viseltetik a Párt iránt. Büszke Pártjára, forrón szereti és mindenben híven követi útmutatásait. Az a határtalan hűség és szeretet, amelyet a szovjet emberek éreznek a Bolsevik Párt, a nagy Sztálin iránt, újult erővel mutatkozott meg Sztálin elvtárs hetvenedik születésnapjával kapcsolatban, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választásainak eredményeiben. A kommunisták és a pártonkívüliek sztálini blokkjának ragyogó győzelme az 1950 március 12-én tartott választásokon újabb hatalmas demonstrációja volt a szovjet nép erkölcsi-politikai egységének, annak, hogy a szovjet nép egybeforrva, egységesen zárkózik fel a bolsevik párt, a dolgozók nagy vezére és tanítója, Sztálin elvtárs körül.

A tizenkettedik kötetben olvashatunk egy okmányt, amelyet nem lehet mély meghatódottság nélkül olvasni. Sztálin elvtárs válasza ez azoknak az elvtársaknak és szervezeteknek, amelyek ötvenedik születésnapja alkalmából üdvözölték.

„Legyenek meggyőződve, elvtársak — írta Sztálin elvtárs —, hogy én a jövőben is kész vagyok odaadni a munkásosztály ügyének, a proletárforradalom és a világkommunizmus ügyének minden erőmet, minden tehetségemet, s

ha kell minden csepp véremet — az utolsó cseppig“ (152. old.).

E néhány szó kifejezi Sztálin elvtárs határtalan szeretetét a bolsevikok pártja, s a világ dolgozói iránt. Sztálin elvtárs neve ott ég minden dolgozó szívében. A Kommunista Párt a nagy Sztálin vezetésével tántoríthatatlanul és szilárdan vezeti a szovjet népet a kommunizmus diadala felé.

Szerkesztő: Czóbel Ernő.

3039. Franklin-nyomda N. V. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
Felelős: Janka Gyula igazgató.

2.— Ft

A MARXISTA ISMERETEK KISKÖNYVTÁRA

sorozatban megjelent tanulmányok

A MARXIZMUS-LENINIZMUS KLASSZIKUSAIRÓL

Azizjan, A. K.: Sztálin elvtars «Marxizmus és nemzeti kérdés» c. munkájáról (103. sz.)	2.50 Ft
Azizjan, A. K.: Sztálin elvtárs «Nemzeti kérdés és leninizmus» c. művéről (114. sz.)	2.— «
Bolgov, A.: Sztálin elvtárs «A Szovjetunió agrárpolitikájának kérdéseihez» c. munkájáról (66. sz.)	2.— «
Csernyavszkij, J. A.: A Párt felépítésének lenini terve (107. sz.)	3.50 «
Csesznokov, D. I.: Lenin és Sztálin a proletárdiktatura államformájáról (105. sz.)	1.50 «
Grigorjenko, A. G.: Lenin «Mi a teendő?» c. konyvéről (15. sz.)	2.— «
Konsztantyinov, F. V.: Mivel gazdagította Lenin és Sztálin a történelmi materializmust? (99. sz.)	2.— «
Koszulnyikov, A. P.: Lenin «A szociáldemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban» c. konyvéről (11. sz.)	2.— «
Koszulnyikov, A. P.: Sztálin elvtárs muveinek első kötete (61. sz.)	1.50 «
Koszulnyikov, A. P.: I. V. Sztálin muveinek harmadik kötete (102. sz.)	1.— «
Kruzskov—Mityin: Sztálin elvtárs «Anarchizmus vagy szocializmus?» c. művéről (56. sz.)	2.50 «
Leontyev, L. A.: V. I. Lenin „Az imperializmus mint a kapitalizmus legfelsőbb foka" c. művéről (127. sz.)	3.50 «
Ljubimov, Sz. P.: Lenin «Az ifjusági szovetségek feladatai» c. beszédéről (69. sz.)	1.50 «
Murasov, Sz. I.: Sztalin elvtarsnak a VIII. Komszomol-kongresszuson a Komszomol feladatairol mondott beszédéről (128. sz.)	1.— «
Obleskin, G. D.: I. V. Sztálin muveinek tizenkettedik kötete (131. sz.)	2.— «
Pankrátova, A. M.: A sztálini «Párttörténet» és a szovjet történelemtudomány (75. sz.)	1.— «
Petrov, Sz. M.: Lenin «Kik azok a „népbarátok" és hogyan hadakoznak a szociáldemokraták ellen?» c. munkájáról (95. sz.)	2.— «
Pozner—Makárov—Makszimov: Lenin «Materializmus és empiriokritizmus» c. konyvéről (53. sz.)	4.— «
Szoldatyenko, J. I.: Sztálin elvtársnak a XVIII. pártkongresszuson tartott beszamolójáról (72. sz.)	2.— «
Sztjepánov, M. P.: Lenin «Egy lépés előre, két lépés hátra» c. konyvéről (2. sz.)	1.80 «
Tisecsenko, D.: A sztálini «Párttörténet» — a marxizmus-leninizmus alapismereteinek tárháza (81. sz.)	2.— «
Trájnyin I. P.: Sztálin elvtárs «A Szovjetunio alkotmánytervezetéről» c. beszéde (79. sz.)	2.— «
Volin, B. M.: Sztalin elvtars «Az Októberi Forradalom és az orosz kommunistak taktikája» c. művéről (68. sz.)	1.50 «
Vugodszkij, Sz. L.: Lenin «A kapitalizmus fejlődése Oroszországban» c. konyvéről (97. sz.)	2.— «

SZIKRA